

Mesečna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SCLOVENEK

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Nova irska ustava

Irsko, ki na 84.436 kvadratnih kilometrih zemlje šteje nekaj nad 4 milijonov duš, ima za seboj burno zgodovino, ki je bila vedno zgled vsem narodom, ki so se proti nasilju tuje vlade in naroda borili za svojo neodvisnost. Dasi je Irsko od leta 1921 svobodna republika, pa borba irskega naroda za popolno samostojnost še ni končana in jo Irski nadaljujejo z vztrajnostjo, ki nima primere v zgodovini.

Anglija se je začela vmešavati v irske notranje razmere v drugi polovici 12. stoletja, ko je eden izmed irskih knezov pozval angleškega kralja Henrika II., da se je na čelu male vojske izkrcal na irski obali in osnoval angleško nadoblast v deželi, ki pa je kakšnih 200 let ostala še precej neodvisna. Do tega časa je Irsko bila nekaka zveza plemen, ki je imela poleg posameznih pokrajinskih poglavarjev nekakšnega kralja brez prave dejanske oblasti. Ko so se Irski pokristjani, so njihovi misijonarji, sami menihi, postali prvi krščanski učitelji vsega zapada. V IX. in X. stoletju se je razcvetela irska ali galjska kultura do visoke stopnje, z naseljevanjem Angležev pa se je začel brezobzirni pritisk, ki mu je v teku osmih stoletij uspelo, da je skoro popolnoma uničil domači galjski jezik, ni pa mogel potlačiti irske narodne zavesti. Nasilna politika, ki je šla za tem, da narodno samoupravo Irske popolnoma odpravi in irski narod brez ostanka združi z angleško državno celoto, se je začela šele koncem 15. stoletja. Prvi, ki je to politiko načrtno začel, je bil Tjudorec Henrik VIII., njegov sin, znani pohotni tiran Henrik VIII., ki se je pustil proglasiti za irskega kralja, pa je ločitev Anglije od katoliške cerkve izrabil tudi v to, da je skušal zadati smrtni udarec irski narodni zavesti, ki je bila vseskozi vstredna v katoliški veri. Začelo se je premissijeno potrovanje Irske in ker so se Irski temu z vsemi silami uprli, so začeli angleški vladarji s sredstvi in načini, ki ostanejo v zgodovini za vedno črn madež na angleški politiki. Irskemu narodu so stopnjama vzeli vse človečanske pravice, zaplenili vso lastnino in irskega kmetiča izpremenili v tlačana angleškim veleposesnikom ter v deželo naseljevali Angleže. V tem oziru se je zlasti odkloval znani puritanski trinog Cromwell, ki je leta 1652 deželo pokoril v krvi in ognju. Njegova vojska je poklala celo tretjino irskega prebivalstva in v naslednjih borbah z Angleži je ostala Irsem samo ena petina njihove rodne zemlje, izgubili so še zadnje politične pravice in gladujoče prebivalstvo se je začelo trumoma izseljevati.

Kljub temu Irski niso klonili glave in istočasno z revolucijo, ki so jo začeli kolonisti v Severni Ameriki proti materni deželi in s francosko revolucijo, ki je vzdignila vse svet, so tudi Irski začeli sedaj politično organizirano borbo zoper tujega nasilnika. Leta 1798 je irska revolucija izbruhnila in čeprav so jo Angleži takoj potlačili, se je gibanje za neodvisnost le še poglobilo in razširilo. Sicer je Anglija katoliškim Irsem vrnila nekatere politične pravice, tako da so bili odslej zastopani v londonskem parlamentu, toda gospodarska stiska, ki je zaradi nesorazmerja med velikim naraščanjem prebivalstva in možnostjo prehrane dežele, katero je eksploatiralo angleško lordstvo, bila čedalje hujša, je imela katastrofalne posledice: leta 1845 je pomrlo od gladi skoraj poldrug milijon Ircev, nad en milijon pa se jih je izselilo v Ameriko. Zdej se je podvojila delavnost tajnih narodnih družb in tako zvani fajnovci so si postavili za program osvoboditev od angleškega iga in ustanovitev irske republike. To je velikega liberalnega angleškega državnika Gladstona pripravilo do tega, da je zamajil gospodarsko zakonodajo, ki naj bi Irsem vrnila njihovo zemljo ter bi jim obenem postopoma vrnila samoupravo, ki jo je tudi parlamentu predlagal v obliki tako zvanega Homerule Billa. Ta samouprava pa se je uresničila samo deloma in šele tik pred vojno leta 1914 jo je Asquith uspešno uveljavil. Toda izvedla se ni, ker je izbruhnila svetovna vojna. Irski so zato v znameniti veliki noči leta 1916 zanesli revolucijo pod vodstvom sinfajnovskih voditeljev Patrika Peaseja, Tomaža Mac Donagha, Jožefa Plunketta in Casementa, ki jo je pa angleška vojska zadušila s strojnimi topovi in naglim sodom, ki je dal postreliti domala vse irske nacionalne voditelje, dočim sta de Valera in Griffith skreči ušla. Leta 1918 pa se je zopet začel neodoljivi narodni pokret, ki se je po ljuti borbi končal 6. decembra 1921, ko se je med de Valero in Lloyd Georgeom sklenila pogodba med Veliko Britanijo in Irsko.

Po tej ustavi se iz irske republike izloči svobodni Ulster, to je šest severnih provinc, v katerih je protestantska večina, kot samosvoja avtonomna pokrajina. Ostala Irsko postane svobodna država, Irish Free State, z istimi pravicami, kakor angleški dominijoni, to je z lastnim parlamentom, parlamentu odgovorno vlado s šefom vlade in z namestnikom, ki predstavlja kralja. De Valera, največji izmed borcev za svobodno Irsko, je danes predsednik svobodne dežele, njegova delavnost v smislu popolne emancipacije Irske pa ni prenehala. Valera je postal predsednik irske republike L. 1932, ko je bil izvoljen za naslednika vladi, ki je izvajala pogodbo z Anglijo, tako kakor je bila sklenjena. De Valera pa je začel radikalno politiko z veliko odločnostjo in doslednostjo, ki je privedla do tega, da je Anglija sklenila gospodarski bojkot Irske, ki pa ni prinesel pričakovanega uspeha. De Valera je preko pogodbe in proti njej odpravil mesto kraljevega namestnika in tako odstranil edini zunanji znak državnopravne zveze z Anglijo. Sedaj gre njegovo prizadevanje za tem, da v irsko svobodno republiko, ki šteje 26 okrajev, vključi še šest severnih okrajev Ulstra. Ker to zaenkrat še ni mogoče, je pravkar predložil irskemu parlamentu novo ustavo, ki naj ta problem vsaj formalnopravno približa svoji rešitvi. Nobenega dvoma ni, da bo parlament v Dublinu to ustavo sprejel, Anglija pa nima ne formalne, ne dejanske možnosti, da to prepreči in po vsej priliki niti ne bo protestirala.

Italijansko-nemške binkošti

Mussolini z letalom na Bavarsko k Hitlerju

Toda prej še Göringov in Blombergov obisk v Rimu

London, 13. maja, b. Z ozirom na vesti, ki so se razširile o bližnjem sestanku med šefom italijanske vlade Mussolinijem in nemškimi državnimi kanclerjem Hitlerjem, poroča rimski dopisnik »Daily Telegraph«, da bo sestanek med obema državnikoma v Nemčiji in da bo vsled tega Mussolini v kratkem odletel z letalom v Berchtesgaden. Pred tem bo Göring s posebnim vlakom prispel v Rim, da vzame nato s seboj svojo ženo, ki se še vedno mudi v Napulju. Seveda se bo Göring tudi ob tej priliki sestel s šefom italijanske vlade. Istočasno bo v Italiji tudi maršal Blomberg.

Pariz, 13. maja, c. V Parizu listi še zmeraj mnogo pišejo o nameravanim sestanku med Hitlerjem in Mussolinijem. Vsem se zdi zelo važno potovanje misterioznega posebnega vlaka skozi Avstrijo in pravijo, da se bo le nekaj zgodilo. Dopisniki listov iz Rima menijo, da je zelo čudno, da v Berlinu izjavljajo, da potuje s tem vlakom v Italijo samo general Göring, ki gre po svojo ženo. To je vendarle nekoliko preveč, da rabi general Göring za prevoz svoje žene kar pet salonskih vagonov.

Kam hoče Italija

Zato skušajo listi z okolnosti posnemati, kaj hoče doseči to potovanje skrivnostnega vlaka. Dopisniki poročajo, da se v Italiji opaža neka zavest, da je sedaj Italija v vseh mednarodnih posvetih nekako odsotna. Ta odsotnost je mogoče ni nič slabega, toda opaža se to, da se širi neka nevednost med vsemi in o vsem. Čuti se zavest, da nikdo ne ve, kam Italija gre in kaj hoče doseči na tej svoji skupni poti s Nemčijo.

Ta moralni pritisk na javno mnenje se je sedaj še povečal na ta način, da se morajo vsi čitatelji italijanskih listov čuditi odredbi, da ne smejo več angleški listi v Italijo in da so morali tako hitro oditi iz Londona vsi italijanski dopisniki. Vlada je sicer povedala, da je tega krivo pisanje o vojni v Španiji in pa to, da se je abesinski cesar udeležil kronanja. Toda vse to so stare stvari, ki pač ne opravčujejo korakov, ki se odrede kar tako v nekaj urah.

Vse je tudi napovedovalo, da se bo položaj v Evropi pomiril po beneškem sestanku med Mussolinijem in Schuechniggom in po sestanku med von Neurathom in Mussolinijem. Posebno v Angliji so pričakovali, da bo von Neurath prinesel še kaj koristnega za angleško diplomacijo. Toda zgodilo se je pa ravno nasprotno, in je danes položaj tako nestalen in težaven, kakor je le na predvečer hudih dogodkov v mednarodni politiki.

„Odrtgati Rusijo od Zapadne Evrope“

Ta vtis se čuti tudi v nocošnjem obširnem poročilu, ki ga daje Havas iz Rima. Vse se po tem poročilu mora vpraševati, kaj hoče sedaj Italija in kaj misli v neki tajni in čudni obliki doseči s svojo osjo Rim-Berlin.

Nekateri listi tudi dodajajo, da je naenkrat zavladal nek molk o italijanskih namerah proti sovjetski Rusiji. V Rimu se nič več ne sliši, ali je v italijanskih velikih pripravah zapopaden tudi račun s sovjetsko Rusijo. Če bi upoštevali nauk iz zgodovine italijanske diplomacije, potem lahko rečemo, da je Rusija še predaleč, da bi se Italija mogla izčrpati v tako daljni borbi. Če so italijanske priprave vojaškega značaja, potem je izključeno, da bi že bilo treba misliti na Rusijo, če pa je borba mišljena samo v diplomatski smeri, potem bo italijanska diplomacija toliko praktična, da bo skušala zbiti francosko-angleško zvezo s tem, da oddalji na nek način Rusijo od zahodne Evrope. Vsekakor mučna negotovost, ki je lahko usodna.

Maršal Blomberg in general Göring med binkošti v Italiji

Berlin, 13. maja. TG. V poučenih krogih pravijo, da je bil načrt potovanja v Rim vojnega ministra maršala Blomberga zopet spremenjen. Prvotno je mislil Blomberg v Rim šele 29. maja, toda sedaj je bilo sklenjeno, da bo odšel iz Londona naravnost v Italijo in da bo med binkoštnimi prazniki že Mussolinijev gost. Potovanje maršala Blomberga v Italijo je velikega pomena ne samo zato, ker je

vojni minister in vrhovni poveljnik oborožene sile, ampak tudi zaradi tega, ker se je za italijansko prijateljstvo do sedaj navduševala zgolj nacionalistična stranka kot takšna in med vojaštvom samo letalska stroka — in še to samo po osebnih zašlugah generala Göringa — med tem ko je vojska ostala v ozadju. Nemška vojska zapušča torej svoje dosedanje rezerviranost in Blombergovo bivanje v Rimu je prvi znak za to spreobrnitev. Nemška vojska bo sedaj v polni meri stopila v stik z Italijo.

Berlin, 13. maja. AA. (DNB) Avstrijski listi občujejo vest, ki so jo prinesle tudi tuje novinarske agencije, da bo v soboto zvečer šel poseben nemški vlak skozi Avstrijo v Italijo. V zvezi s tem poročilom delajo na raznih straneh dalekosežne politične kombinacije. Kakor pravijo v tukajšnjih poučenih krogih, gre dejansko za to, da odpotuje predsednik pruske vlade Göring čez binkoštno praznike po zasebnih opravkih v Benetke.

Ciano razlaga politiko Italije

Rim, 13. maja, c. Popoldne je v parlamentu ob debati o proračunu zunanega ministrstva govoril zunanji minister grof Ciano. Glavne misli njegovega govora so naslednje:

Italija je vpostavila z vsemi svojimi sosedi prijateljske stike in to politiko mirnega in dobrega sožitja s sosedi bi Italija tudi nadaljevala.

V drugem delu svojega govora je grof Ciano govoril o Zvezi narodov in rekel, da hoče Italija se sodelovati s to ustanovo, če ta ustanova lahko služi utrditvi in delu za mir med narodi.

Med Nemčijo in Italijo je vpostavljena popolna istousmerjenost med zunanjima politikama obeh držav. To sodelovanje se more ne samo nadaljevati, ampak samo še poglobiti.

Anglije se je dotaknil Ciano z navedbo, da je Italija sklenila z Anglijo »gosposki sporazum«, ki naj ostane še vnaprej osnova politike med Anglijo in Italijo.

Zelo veliko pozornost pa posveča Italija dobrim odnosom, ki se razvijajo med Italijo in arabskimi plemeni. Taka politika more mednarodno solidarnost samo podpreti.

Po kronanju Zanimanje prehaja zopet na politiko

London, 13. maja b. Navzlic močnemu dežju, ki je padal vso preteklo noč, je privedlo 60.000 londonskih meščanov okrog polnoči burne ovacije angleškemu kralju pred buckinghamsko palačo, ki je bila vsa razsvetljena z žarometi. Točno opolnoči se je pojavil kralj v fraku in kraljica v črni toaleti. Kljub dežju je kraljevski par ostal na balkonu nekaj minut ter se zahvalil za ovacije. Ko se je kralj umaknil, so ugasnili tudi žaromete. Zaradi deževja so odpadle številne pridelitve na prostem, zato pa so bila polna gledališča in kinematografi. Po predstavi je zavladalo na ulicah takšno vrvenje, da je bil ves promet ustavljen.

Čeprav bo po kraljevem kronanju cela vrsta banketov in sprejemov, posveča angleški tisk večjo pozornost neuradnemu delu svečanosti, ki dobiva velik pomen zaradi navzočnosti številnih predstavnikov vsega britanskega imperija in drugih državljanov v britanski prestolici. Londonski tisk trenutno posveča največjo pozornost imperijalni konferenci, ki se bo sestala jutri pod predsedstvom gospoda Baldwina, čeprav se prvi del te konference prične šele po binkoštnih praznikih. Medtem pa se bodo vodili razgovori med britanskim zunanjim ministrom Edenom in ostalimi člani kraljevske vlade z evropskimi državniki, ki bodo bržkone končani do binkoštnih praznikov. O teh pogajanjih ni znanega nič konkretnega, toda tisk priznava, da angleška vlada pokazuje trenutno največje zanimanje za srednji del in za jugozapadni del Evrope. V tej smeri je pripravljena podpirati vsako akcijo, ki gre za tem, da se izvrši gospodarsko zblizanje podonavskih držav. Povdarja se tudi,

Zagrebska vremenska napoved: Vreme se bo nekoliko poslabšalo.

Madjari so položili karte na mizo

Budimpešta, 13. maja. Sinoči je imel ministrski predsednik Daranyi na koncu proračunske debate daljši zunanje-politični govor, v katerem je značilno samo ono, da je dejal o predpogojih, ki jih Madjarska stavlja za vsako zblizanje s podonavskimi sosedami, misleč pri tem države Male zveze.

Daranyi je dejal, da je Madjarska na vsako zblizanje pripravljena, toda za to je treba izpolniti dva predpogoja:

Prvi pogoj je, da se Madjarski prizna popolna enakopravnost z vsemi drugimi državami, torej tudi enakopravnost v oboroževanju, pri čemer ji še vedno delajo oviro mirovne pogodbe. Madjarska je danes zadnja država v Evropi, ki jo še večje takšne ovire, ki so se jih druge države že davno otresle.

Drugi pogoj je, da se uredi vprašanje zaščite madjarskih narodnih manjšin, ki žive po sosednih državah. Brez zadovoljive rešitve manjšinskega vprašanja je popolnoma izključeno, da bi se kedaj mogli razviti zdravi odnosi med Madjarsko in državami Male zveze.

Francijo duši objem Sovjetije

Pariz, 13. maja, b. Radikalna »Republique« se bavi z zunanje-političnim položajem Francije in ugotavlja nevarnost pritiska sovjetske Rusije, ki zahteva od Francije ožjo vojno zvezo. List opozarja, da bi takšno sodelovanje brez dvoma dovedlo do razkola med Francijo in Veliko Britanijo, to pa bi bila za Francijo največja žrtev in največja nevarnost za njene meje. Ožja vojna zveza z Rusijo pomeni za Francijo nevarnost napada Nemčije, ki bi se masčevala nad Francijo, če bi se ji to ne posrečilo pri Rusiji. List poudarja, naj se Francija le zveže s sovjetsko Rusijo, če hoče imeti vojno, če pa hoče imeti mir, naj skuša skleniti zapadni pakt z Italijo in Nemčijo z jamstvom Velike Britanije. To bo največje jamstvo za mir, ki ga vsi želijo.

da se trenutno ne more računati na noben končni izid, ker bo vsekakor potrebno, da pri teh pogajanjih sodeluje tudi Francija.

Demonstracije v Irski med kronanjem Jurija VI

Dublin, 13. maja. Predsednik republike de Valera je predložil poslanski zbornici načrt nove ustave Irske. Med razpravo je moral de Valera zapustiti sejo, ker so mu zaradi prenapetega dela v zadnjih dneh odpovedali živci. Nova ustava, ki preseka vsako vez med Irsko in Anglijo in angleškega kralja niti ne imenuje več, bo sigurno z ogromno večino sprejeta.

Na dan kronanja angleškega kralja in predložitve nove irske ustave se je zbrala velika množica irskih republikancev, da protestira zoper to, da je bil angleški kralj kronan tudi kot kralj Irske. Irsko vlada je v zadnjem hipu demonstracije prepovedala, policija pa ni mogla preprečiti, da ne bi prišlo do hudih incidentov, zaradi česar je padlo nekaj strelcov med policijo in množico, ki so zahtevali nekaj žrtve, ki so bile ranjene. Demonstracija se je končala sredi mesta s tem, da je skupina med viharnim ploskanjem množice zažgala angleško zastavo.

Davi je prišlo do strašne eksplozije na Glavnem trgu, ki je raznesla na drobne kosce granitni spomenik britanskega kralja Jurija V. Splošno vlada prepričanje, da je to delo irskih republikancev, ki so v teku večerajšnjega dne zažgali tudi britansko zastavo v znak protesta proti proglasitvi kralja Jurija za irskega kralja.

Kakšen novi spor med Anglijo in Irsko namreč ni zaželen, ker stojimo tik pred otvoritvijo državne konference vseh dominijonov britanskega imperija, ki bo itak sprožila celo vrsto velikih problemov, in ko se ves indski narod nahaja v opoziciji proti Londonu, ki Indiji v novi indski ustavi ni dal neodvisnega položaja, kakor ga imajo drugi dominijoni.

Nova irska ustava ustvarja okvir, v katerem se, čeprav zaenkrat samo idealno, njena veljavnost razteza tudi na še ne zedinjene severne pokrajine. Čeprav tozadevni člen nove ustave zaenkrat ničesar ne izpreminja na faktičnem stanju, da je Irsko še okrnjena je ta določba ustave gotovo temeljne važnosti za bodočnost. Praktično pa so že danes važne in učinkovite določbe, ki se tičejo ustavnega položaja angleškega kralja in državnopravnega odnosa Irske do zveze držav britanskega imperija. Nova ustava angleškega kralja ali kakšnega njegovega namestnika sploh ne imenuje niti ne omenja britske državne zveze. To odgovarja popolnoma stališču, ki ga je bil de Valera zavzel in uzakonil v božiču lanskega

leta, ko je zaradi odpovedi Edvarda VIII. nastalo vprašanje, kaj naj predstavlja njegov naslednik, sedanji kralj, na Irskem. Vendar je takrat Irsko angleškega kralja vsaj še indirektno priznala kot oni organ, ki vodi zunanjo politiko imperija, kateremu Irsko še po svoji svobodni volji kolikor toliko pripada. V novem ustavnem načrtu pa angleški kralj ni več ta nujni organ, ampak more njeno zunanjo politiko voditi v svrhu mednarodnega sodelovanja v vprašanjih skupnega pomena tudi kdo drugi, recimo predsednik irske republike sam. Torej je zdaj odpadla tudi vsaka formalna državnopravna odvisnost ali nujna zvezanost Irske z imperijem in se more Irsko načeloma pogajati, zvezati ali sodelovati tudi s kakšno drugo državo zvezo narodov Evrope ali Amerike. Irsko sicer tega, se razume, nikakor ne namerava, toda načeloma si je to pravico sedaj zavarovala. Kakšni bodo odnosi med Irsko in celoto britskega imperija, je slejkoprej vsakokrat pripuščeno svobodni odločitvi irskega naroda.

Znamenit je tudi člen ustave, ki je edin-

stven na vsem svetu in v slovesni obliki izraža bistveno povezanost irskega naroda, njegove večstoletne junaške borbe za svobodo in njegove javne blaginje ter pravičnega socialnega reda s katoliško vero in s Sveto Trojico, »iz katere je vsa moč in na katero se odnašajo vsa dejanja človeka in države, posebno pa irskega naroda, ki se ponizno priznava k vsem obveznostim napram našemu Gospodu Jezusu Kristusu, ki je našim očetom skozi svojo zgodovino pomagal v vseh bridkih izkušnjah.«

Ime države Irish Free State je sedaj izpremenjeno v Eire. Predsednika volj ljudstvo naravnost, vodi pa državo sedem let. Dvotretjinska večina parlamenta, h kateremu spada sedaj tudi na novo ustanovljeni senat, ki ga je bil de Valera odpravil, lahko predsednika pokliče na odgovor in ga odstavi. O postvah mora v gotovih slučajih odločiti ljudski plebiscit. Dočim je sedaj šef vlade obenem bil državni predsednik, sta ti dve funkciji sedaj ločeni.

Ko bo irska zbornica to ustavo sprejela, se bo začelo novo poglavje v zgodovini tega junaškega naroda.

Bratovske skladnice rešene propada

Seja vlade

Belgrad, 13. maja. Nocoj od 16. do 19. ure je imel pod predsedništvom predsednika dr. Milana Stojadinovića, sejo ministrski svet, na kateri so se pretresale tekoče zadeve. Ministrskemu svetu je podal notranji minister podrobna poročila o notranjem političnem položaju.

Ministrski svet je tudi sprejel uredbo o osrednjem skladu bratovskih skladnic in rezervnem skladu glavne bratovske skladnice. Za sanacijo bratovskih skladnic in za revizijo obstoječih uredb sta se zavzela oba slovenska ministra ter slovenski poslanci JRZ. To vprašanje je sedaj kraljevska vlada rešila ter se bo stanje bratovskih skladnic z novo uredbo neprimerno zboljšalo.

Ministrski svet je nadalje sprejel predlog prometnega ministra o nabavi prometa iz državnih in privatnih rudarskih podjetij za potrebe državnih železnic. Na predlog prometnega ministra je ministrski svet sklenil, da se takoj prične z delom pri polaganju tračnic na progi Koprivnica-Varaždin.

Na predlog gradbenega ministra je odobreno, da se za vsoto 2 in pol milijona dinarjev zgradi carinarica v Podgorici.

Na predlog ministra za telesno vzgojo naroda je ministrski svet določil odbor za izdelavo zakona o telesni vzgoji naroda. V odboru so: minister za telesno vzgojo naroda, pravosodni, prosvetni in vojni minister, minister za socialno politiko in narodno zdravje, ter ministri dr. Krek in Behmen. Na predlog poštnega ministra je ministrski svet sklenil, da se določijo nove pogodbenne pošte, in sicer na področju ljubljanskega poštnega ravnateljstva: v Novi cerkvi in Kaplji.

Ministrski svet je odobril, da se izvrši nabavka 519 komadov avtomatskih telefonskih aparatov v skupnem znesku 1.498.000 dinarjev ter da se odpre nova državna pošta, brzojav in telefon v Skoplju.

Ministrski svet je na današnji seji na predlog slovenskih ministrov sprejel tudi uredbo o izplačevanju terjatev vlagateljev Poštne hranilnice na Dunaju.

Izjava ministra za rudnike

Belgrad, 13. maja. Po seji ministrskega sveta je minister za gozdove in rudnike navzočim časnikarjem podal izjavo, o novi uredbi o osrednjem skladu bratovskih skladnic in rezervnih skladih bratovskih skladnic:

Na nocojšnji seji je ministrski svet sprejel uredbo o osrednjem skladu in rezervnih skladih bratovskih skladnic. Uredba postane veljavna 1. junija letos. Znano je že tudi naši širši javnosti, da je pokojninsko zavarovanje rudarskih delavcev prišlo zaradi raznih okoliščin v takšno krizo, da bi v kratkem času prišla v nevarnost tudi pokojnina onih delavcev, ki so si za časa svojega življenja in

zaposlitve pod najtežimi pogoji odtrgovali od svojih ust potrebne zneske, da bi vsaj kolikor toliko zavarovali svojo starost in obstoj svojih družin. Ta nevarnost je grozila posebno rudarskemu delavstvu in njih družinam v Sloveniji, kjer je rudarstvo zelo staro ter je radi tega tudi število upokoencev ter članov njih družin vedno večje.

Vlada dr. Milana Stojadinovića, ki je tudi doslej dala že dosti vidnih dokazov, da se resnično in občutno briga za delavstvo vseh poklicev o pogojih dela, o življenjskih pogojih in o njihovi bodočnosti, ni mogla in ne more dovoliti, da bi starostno zavarovanje delavcev, četudi samo za trenutek, prišlo v nevarnost, da bi na ta način delavski prihranki za starost propadli. Zaradi tega sem po začasni rešitvi bratovskih skladnic l. 1936 naročil, da se vsa vprašanja glede zadolženosti bratovskih skladnic vzamejo v temeljito preučitev in da se zakonodajnim potom temu zavarovanju in takšno podlaga, da rudarski delavci ne bodo nikdar več prišli v priliko, da bi se morali bati za svojo bodočnost in za bodočnost svojih družin. Uspeh je uredba, ki jo je danes sprejel ministrski svet.

Njen namen se vidi že iz prvega člena njene vsebine, kjer pravi namen skladov je brezpogojno zavarovanje pravic delavstva in nameščencev, ki si jih pridobijo na temelju svojega zavarovanja v glavnih bratovskih blagajnah. Uredba namreč predvideva ustanovni osrednji sklad za vse blagajne in rezervni sklad pri vseh glavnih bratovskih skladnicah. Kakor hitro bi se pri kateri bratovski skladnici, ki bi postala pasivna, izčrpala vsa sredstva za sanacijo, tedaj bo ona lahko črpala sredstva iz svojega rezervnega sklada, če bi se pa tudi ta izčrpal, je v tem slučaju dolžan prisicočiti na pomoč osrednjemu skladu. Ker bodo ti skladi postopoma naraščali, sem prepričan, da nikdar ne bo več napočila možnost, ko se bo treba bati za obstoj in premoženje bratovskih skladnic. Sredstva za te sklade se bodo zbirala predvsem iz skoraj neobčutne obremenitve rudarske proizvodnje. Obremenil se bo uvoz in promet visoko kaloričnega kuriva izbegajoč pri tem obremenitev onih industrij, ki to gorivo neobhodno potrebujejo.

Ob tej priliki izrekam priznanje vsem, ki so pravilno razumeli potrebe naših rudarjev. Vlada dr. Stojadinovića pa mora tudi s tem slučajem pokazati, kako se z intenzivnimi napori in dobro voljo spravi do harmonije interesov dela in kapitala.

Kakor smo že poročali na drugem mestu, imajo za rešitev tega perečega vprašanja zasluge predvsem pa oba slovenska ministra ter slovenski poslanci JRZ. Oba slovenska ministra sta sprejela že neštivilne deputacije iz rudarskih revirjev iz Slovenije, ki so prišli radi rešitve teh problemov v Belgrad, ter sta jih oba zagotovila, da bosta vedno zagovarjala in ščitila njihove interese, kar sta tudi storila.

1 milijon za naše železnice

Belgrad, 13. maja. Na posredovanje gg. ministra dr. Korošca in Krika je na predlog promet-

nega ministra ministrski svet odobril kredit 1.077.800 za izmenjavo starih tračnic na področju ljubljanskega železniškega ravnateljstva.

Slovenija dobi 7 milijonov za javna dela

Belgrad, 13. maja. Ministrski svet je med drugim odobril vsoto 75 milijonov dinarjev za javna dela. Po zaslugi obeh slovenskih ministrov dobi Slovenija 7 in pol milijona dinarjev za javna dela.

Nova poslanika

Belgrad, 13. maja. AA. Branko Lazarević, pooblašteni minister in izredni poslanik v Ankari, je imenovan za pooblaščenega ministra in izrednega poslanika druge skupine 1. stopnje na Dunaju. Dragomir Kasidolac, pooblašteni minister in izredni poslanik v Bukarešti, za pooblaščenega ministra in izrednega poslanika v drugi skupini druge stopnje v Londonu.

Stalinov boj proti Bogu „Samo brezbožnik je pravi komunist“ (Stalin mladini)

Vatikansko mesto, 13. maja. TG. »Osvetovale Romano« objavljaja nekatere podrobnosti o najnovejših ukrepih komunističnih oblastnikov v Rusiji proti veri. Sovjetski oblastniki namreč nikakor niso zadovoljni z dosedanjimi uspehi na tem polju. Boljševiška vlada je zaradi tega izdala novo uredbo, ki naj pospeši nabiranje brezbožnih članov za organizacijo brezbožnikov. Oblasti so podrejenim komunističnim vodjem dale 3 mesece na razpolago, da to izvedejo. V Moskvi so prepričani, da bodo v treh mesecih nabrali vsaj 200.000 novih članov brezbožnih društev.

Uredba boljševiške vlade obrača posebno pozornost šolski mladini, ki ji obljubuje posebne ugodnosti v šolanju in v brezplačnem šolanju na višjih šolah, ako je otrok vpisan v brezbožno organizacijo. Otroci, ki so bili prijavljeni v ta namen, obiskujejo posebne tečaje, v katerih jih pripravlja-

jo na njihov bodoči poklic, da postanejo apostoli brezboštva.

Stalin sam je nedavno poslal posebno spomenico namenjeno otrokom od 8. do 14. leta, kjer jim zabičuje v glavo naslednji nauk:

»Vsak izmed vas mora postati brezbožnik. Kajti samo brezbožnik je pravi revolucionar in pravi komunist. Če mislite na Boga potem ste izdajalci revolucije in komunistične diktature.«

Značilno za naraščanje brezbožniškega pritiska od strani boljševiške vlade je dejstvo, da je bilo oblastno prepovedano v času pravoslavnih velikonočnih praznikov pripravljati kolače in drugo pecivo, ki bi bilo v zvezi s šegami, ki se nanašajo na ta praznik. Kazni, ki so bile izrečene proti kršiteljem te prapovedi, so znašale do šest mesecev zapora in 1000 rubljev globe.

Japonski admirali pozivajo narod k boju proti Sovjetiji

Tokio, 13. maja. TG. Ministrstvo za vojno mornarico je izdalo spomenico, v kateri povdarja, da je število sovjetskih bojnih ladij na Daljnem vzhodu tako naraslo, da postaja nevarno za Japonsko. Spomenica navaja, da ima sovjetska Rusija v japonskih vodah že stalno 6 podmornic in 110 modernih torpednih čolnov. Sovjetska Rusija je s svojimi delodolomci tudi pomorski pot ob obali Sibirije tako olajšala, da bo za sovjetsko brodogojbo, ki je v Arhangelsku ali v Baltiku, lahko moglo po tej severni poti v kratkem času priti v japonske vode. Za Japonsko so torej možnosti, da premaga sovjetsko brodogojbo na isti način, kot ga je premagala v rusko-japonski vojni l. 1902, vsak dan manjše.

Spomenica navaja dalje, da tudi Amerika in Anglija gradita nove brodogojne postojanke po Tihem oceanu.

Japonski imperij, tako zaključuje spomenica, se nahaja torej pred veliko borbo za svoj obstoj in bo treba obrambna dela pospešiti, dokler je še čas. Časa pa ni več veliko. Japonska potrebuje brodogojbo, ki bo v stanju nadladati vse vzhodnoazijske vode. Japonska se nahaja pred nevarno stisko. Spomenica roti japonski narod, naj bo složen v zgraditvi obrambnih možnosti svoje lastne domovine.

God sv. očeta

Castel Gandolfo, 13. maja. Ob priliki godu svetega očeta je bila slovesna sveta maša, ki ji je prisostvovalo veliko ljudstva. Sv. oče je prejel veliko čestilk iz Italije in iz inozemstva. Ob 10.30 se je pripeljalo iz Rima 350 poročnih parov, ki so v spremstvu romarjev formirali velik sprevod okoli 2000 oseb, ki so korakale v apostolsko palačo. Sveti oče jih je slovesno sprejel v največji dvorani palače in jih blagoslovil.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 13. maja. b. Pri Santanderju in na Jarami so vladne čete prešle v napad, vendar pa so bili vsi njihovi napori brezuspešni ter so imeli le težke izgube. Ofenziva je bila dobro pripravljena, toda nacionalisti so pravočasno storili protiukrepe ter vrgli vladne čete nazaj na njihove postojanke.

Pri Toledu je položaj še nadalje zelo napet, vendar pa se je nacionalistom posrečilo popraviti njihove položaje, ki so jih ogrožale vladne čete. V leku večerjanje dne so vladna letala bombardirala nekaj nezavarovanih mest, kjer je bilo veliko število mrtvih in ranjenih.

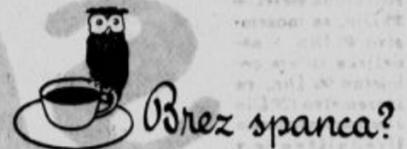
Strel v praškem parlamentu v zrak — protest brezposelnega

Praga, 13. maja. c. Danes popoldne se je končala v redu seja parlamenta. Predsednik je pravkar objavil, da se seja parlamenta odlože do 20. maja. Tedaj pa je nekdo iz prve vrste na galeriji oddal strel iz revolverja.

Takoj so pohiteli na galerijo in aretirali nekega 30 letnega brezposelnega delavca Šebela. Šebel je streljal v zrak in ni na nikogar meril. Na policijskem komisariatu je izjavil, da je streljal zato, da na tak način protestira proti kartelom in monopolu v gospodarstvu.

20 štipendij za Čehoslovaško

Belgrad, 13. maja. AA. Prosvetni minister Dobrivoje Stošović je danes sprejel čehoslovaškega poslanika dr. Girso, ki mu je pri tej priliki izročil uradno listino o ustanovitvi sklada kralja Aleksandra I. Zedinitelja za jugoslovanske slušatelje visokih šol v čehoslovaški republiki.

Polnoč, ena, dve... Ura brez konca in kraja, če sle oropani spanca!
Poskusite vendar enkrat s kavo Hag, zdravniško priporočeno, kofeina prosto zrnat kavo! Ze po kratkem času se boste počutili mnogo bolje. Kava Hag dopušča globok, zdrav spanec, daje pa tudi užitek in slave, ki jo ob skodelici dobre kave tako visoko cenite.

KAVA HAG
= ZDRAV SPANEC!

Belgrad, 13. maja. M. Jutri odpotuje v Varšavo prometni minister dr. Spaho. Dr. Spaho potuje kot gost poljske vlade ter se bo zadržal tam sedem dni.

Čehoslovaška vlada je ustanovila ta sklad v znak trajnega spomina na blagopokojnega kralja Aleksandra. V ta namen je prispevala dva milijona kron. Iz sklada bodo podeljevali 20 štipendij. Podeljevali jih bodo le izbranim dijakom.

Trgovinska pogodba z Romunijo

Belgrad, 13. maja. M. Danes dopoldne je prispele semkaj romunski trgovinski ministar, generalmajor Pop. Na Donavski železniški postaji ga je pozdravil trgovinski minister dr. Vrbanič ter višje uradništvo trgovinskega in zunanjega ministrstva. Pri sprejemu je bil navzoč tudi romunski poslanik Viktor Kabere. S postaje se je g. Pop odpeljal v romunsko poslanništvo. Popoldne ob pol šestih ga je sprejel predsednik vlade dr. Stojadinović. Nato se je podal g. Pop v kabinet trgovinskega ministrstva, kjer sta oba trgovinska ministra podpisala novo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Romunijo. Svojujuni kolegi pričeli zvečer dr. Vrbanič banket v hotelu »Srbski kralj« jutri se bo romunski trgovinski minister s soprogom in spremstvom odpeljal na letališče in Avalo ter tamkaj položil vence na grob blagopokojnega kralja Aleksandra in na Avallu na grob neznanega vojaka. Zvečer priredi romunski poslanik g. Popu na čast velik sprejem.

Praznovanje »Zadružnega dne«

Belgrad, 13. maja. M. V prostorih Glavne zadružne zveze je bila danes seja ožjega odbora Glavne zadružne zveze. Na dnevnem redu so bila tekoča vprašanja. Med drugim vprašanje proslava zadružnega dne, ki bo 14. julija. Na seji je bilo sklenjeno, da morajo Zadružne zveze za to proslavo dati potrebna navodila vsem svojim zadružam, da se bo letošnja proslava zadružnega dne čim lepše izvedla radi široke propagande zadružništva. Na seji so bili nadalje sprejeti sklepi, kako naj zveze delujejo, da bodo pri bližnjih volitvah za kmetijske zbornice v čim večji meri izvoljeni vidni zadružni delavci. Na dnevnem redu so bili tudi govori o zadružnih šolah in o jugoslovansko-bolgarskem zadružnem inštitutu, ki je bil nedavno ustanovljen, ter o centralnem odboru za izvoz živine.

Belgrajske vesti

Belgrad, 13. maja. M. Pod predsedništvom finančnega ministra je bila danes v kabinetu finančnega ministrstva seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov. Na seji je bil sprejet načrt uredbe o pomoči bratovskim skladnicam.

Belgrad, 13. maja. M. Davi je senkarj prispele rotterdamski župan Droeg Lewer. Fortuin, holandski senator. Popoldne je obiskal belgrajskega župana Ilića.

Cetinje, 13. maja. M. Na progi barskega društva je prišlo do težke železniške nesreče, ki je zahtevala življenje nadzornika proge, 4 osebe pa so težje ranjene.

Belgrad, 13. maja. AA. Na povabilo francoskega zunanjega ministra odpotuje z današnjim brzovlakom, ki odhaja ob 2.16, posebna dijaškoreografska skupina pod vodstvom gosp. Magazinića na folklorni festival, ki bo v Nici med 15. in 20. majem. Pri tej priliki bo naša skupina izvajala ples iz vseh krajev Jugoslavije.

Dunajska vremenska napoved: Menjajoča in močna oblačnost, padavine, hladneje.

Oglaš. registr. pod št. 51. 1675 od 17. XII. 1936.

„Jutro“ brani jugofašiste

Predrznost glasila JNS je znana. Dovoljuje si imenovati svoje bralce nacionaliste, kakor da bi vsi drugi, ki mislimo iskreno slovensko in iskreno jugoslovansko, bili protinacionalni. Več kot nesramnost je tudi, da to časopisje samo sebe imenuje napredno, ko je v resnici v mnogokaterih ozirih, bodi socialnih, kulturnih ali narodnogospodarskih reakcionarno od pet do nosa in čisto odvisno od znane grupe vlekakapitalistov.

»Jutro« je svoj pravi obraz odkrilo tudi sedaj, ko smo doživljali žalostne in sramotne prizore ob priliki nastopa ljubljanske srednješolske mladine. Tisto »Jutro«, ki je nekoč vsakogar, kdor je mislil v slovenskem duhu, proglasilo za velezidajalca, separatista, dočim sedaj, ko je v opoziciji, toliko govori o svojem slovenstvu, o slovenskem jeziku in o potrebi samouprav (še pred leti bi zaradi tega tajništvo JNS povzročilo nov šenčurski proces!) je sedaj izdalo, da je z dušo in telesom za jugofašizem. Z vsjo silo je nastopilo za bivše orjunske akademike. Zato v večerajšem članku denuncira večino slovenske, zlasti pa ljubljanske srednješolske mladine, ker »Jutro« izrecno razlikuje med »nacionalno« mladino in med neko mladino, ki ni nacionalna, zato ker ni za fašiste. Mi pa vemo, da fašistične mladine na ljubljanskih srednješolskih zavodih hvalaboگو skoraj nič ni in da morejo biti že strumni organizatorji, ki bi se učili v Nemčiji ali v kakšni drugi fašistični državi, da spravijo skupaj nekaj »instruktorjev«, ti pa spet kakšnih 150 sinov raznih porodic, ki naj tvorijo »nacionalno (po domače povedano fašistično) omladino« na ljubljanskih srednjih šolah...

Nam je dobro znano, da tudi ta skromna peščica duševno slepih akademikov in zapeljanih srednješolcev ter plačanih mladih agitatorjev-prepapečev, ki so hoteli po srednješolskem nastopu manifestirati udanost Ljubljane JNSarskemu jugofašizmu, nima nobenega pomena, ampak da jo tvorijo ne ravno najboljši elementi. Velika večina naše mladine se dobro zaveda, da je fašizem proti osebni svobodi za nekakšne furerje, ki so v opoziciji postali nervozni in bi zopet radi s pomočjo nacionalističnih fraz zlezli h koritom. Toda ti furerji kakor tudi oni tepci, ki nasedaajo na njihov lim in so se dali zapeljati v fašistično demonstracijo, zlorablajoč prireditev srednješolske mladine, se bodo še bridko kesali tega dela, zakaj spoznali bodo, kako velik odpor je nastal med ljubljansko mladino proti njihovim ideologijam, če sploh moremo njihovim protislovenskim in zato tudi protijugoslovanskim in protidržavnim akcijam dati ime kakršnekoli izdoloģije, zakaj vse skupaj je le zarota proti sedanjemu režimu demokracije, da bi se zopet upostavila fašistična diktatura pod Petrom Živkovičem in nič drugega.

Elementi, ki se jih sramuje vsa država, najbolj pa slovenski narod, so neverjetno izrabili srednješolsko prireditev. Ta prireditev ni imela prav nobene zveze s kakšno sokolsko telovadbo. Aranžerji orjunskega »puča« so zlorabili, kakor že večkrat, tudi sokolsko državno organizacijo, ker so imeli njihovi pripadniki upravičeno ali neupravičeno na prsih sokolski znak. Dolžnost sokolske zveze je, da izvede temeljito preiskavo in lastnih vrstah, tako da ne bo Ljubljana imela vtisa, kakor da organizirani sokoli napadajo srednješolsko dečo. Tisti bedni ostanki orjunstva, ki ima na vesti Trbovlje in celo vrsto drugih zločinov ter se sedaj skriva po raznih legalnih in ilegalnih organizacijah, imajo sedaj pogum napadati ubode srednješolce in srednješolke, če vzklikajo: »Živel slovenski narod! Živela Jugoslavija!»

Dobro se zavedamo svoje časnikarske dolžnosti in s čisto vestjo moramo pred javnostjo poročati, kako JNSarska stranka pošilja srednješolcem breza plačno list »Našo voljo«, dobro vemo, kdo je delil pri srednješolskem nastopu letake s himno, s katero hočejo izzivati, in kdo je teroriziral nekatere mlade ljudi, da morajo manifestirati za fašistične ideale, pod pretvezo, da gre za Jugoslavijo, ki jo mi vsi enako ljubimo, dočim jo nacionalistični teroristi le izrabljajo, da bi zatrli svobodo.

Toda gospodje organizatorji so se zmotili. Danes ni več čas, ko je Orjuna nemoteno gospodarila po naših ulicah in v srcih mladine, so morali navedeni fašisti spoznati, kako hitro je zrastle proti njihovim metodam že na vezbališču odpor. V »Jutru« je neki »oče« napisal nekakšno pismo. Sleherni bo spoznal, da takega pisma ne more nikdar noben oče napisati, kajti, ko so starši zvedeli, kako so orjunci in njim podobni elementi napadli njihove otroke pri železniškem prelazu pred vojaško bolnišnico, so vsi trepetali za usodo svojih otrok. Sleherni ob staršev 1500 otrok, ki so nastopili na vezbališču, je bil do dna duše ogorčen, da so njihovi otroci sredi belega dne izpostavljeni napadom organiziranih nasilnežev. Članek tistega očeta je bil slabriciran v uredništvu »Jutra« od človeka, ki nima otroka v srednji šoli, če ga sploh ima. Mi nasprotno pa smo sprejeli v našem uredništvu vse polno staršev, ki so nam točno opisovali vse potek dogodkov in izjavili svoje ogorčenje nad tem, da mladina niti danes ni varna pred nastopi fašističnih pretepačev. Fašisti so preteptali naše otroke, toda če bi ljubljansko prebivalstvo vedelo, da orjunci in fašisti pripravljajo take demonstracije in izgrede nad otroki, bi orjunci kaj hitro spoznali, kaj se pravi trda pest poštenega slovenskega človeka!

Sicer pa se čudimo, da ni bilo bolje preiskrbljeno za varstvo srednješolske mladine proti orjunaškemu divjanju. Vsaj otroke je treba zaščititi pred terorjem fašističnih zarotnikov. Tudi šolska vodstva bi bila morala preskrbeti, da bi bili vsi profesorji brez izjeme otroke s tako oddaljenega kraja, kakor je vezbališče, spremili polnoštevilno domov, saj je prireditev bila oficijelna in šolska! Apelarimo na prosvetnega šefa in srednješolskega inspektorja, da v tem oziru takoj in enkrat za vselej napravi red. To odločno zahtevajo starši. Zloraba s strani orjunašev je tudi, da so peli koračnico »Zovi, samo zovi«. To lepo junaško pesem so peli srbski vojniki in pa kmečki fantje, ko so se ko levi borili za domovino, če jo pa pojo pri nas orjunci, pomenja to le izzivanje. Tisti, ki poje sedaj to pesem, se bo namreč v primeru vojne ali narodne obrambe prvi skrnil v kakšen magacin za kruh ali vojaške čevlje, slovenski fantje pa bodo nedvomno šli v prve jarko!

»Jutro« bo kaj kmalu spoznalo, kje je resnična časnikarska vest in še preden bo petelin trikrat zapel, ga bomo postavili na laž tudi v neki drugi zadevi, da se bo še bridko kesalo svoje zaletošlosti. Kdor je videl ubogih 150 mladih ljudi, ki so jih »instruktorje« gnali s kolesi pred Narodni dom, kjer so čakali »Jutrovega« fotografa, da bi fotografiral ta »veličasten mladinski zbor«, se mora res smejati. S tem izpopolnimo naše prvo poročilo o nastopu mladih fašistov v Ljubljani, že zato, ker nas je »Jutro« pozvalo, naj točno poročamo. Slovenska mladina pa odklanja in bo odločno vedno odklanjala fašizem, ki ni ne slovenski, ne jugoslovanski, ampak sovraški red na podlagi demokracije, sejalac sovraštva in zagovornik diktature ter socialne reakcije.

Osumljen umora kuharice na Javoru

Ljubljana, 13. maja.

Umor na Javoru je razburil skoraj vso Slovenijo, zlasti zato, ker je tako zvano »napredno« časopisje pisalo o njem v taki obliki, da je moral sleherni domnevati, kakor da bi bil morilec župnik Jernej Klincec sam. Celo nekateri resni ljudje so verjeli tej strašni domnevi. Dogodilo se je prav obratno, kakor tedaj, ko je bila umorjena mlada Anžlovarjeva v št. Vidu pri Stični, ko noben časopis ni v začetku osumil njenega moža Andreja Malija ter se je šele ljubljanski policiji posrečilo ta umor pojasniti.

V zadevi umora na Javoru je bil zainteresiran izvestni del naše politične javnosti, da za lase privleče na dan »dokazec« v »Jutru«, da je po vsej priliki umoril kuharico župnik, to se pravi, da bi bil s tem omadeževan ves slovenski duhovniški etan, ki ga ima »napredni« tabor tako zelo na piki. Svarili smo takoj »Jutru«, naj bo previdno pri obravnavanju indicij, ker ne sme zaupati raznim svojim amaterjem in diletantom na tem polju. V zadevi umora na Javoru je temeljito posegla ljubljanska policija. Višji nadzornik in načelnik kriminalnega oddelka g. Franc Zajdela je strokovno-jaško preiskoval grozotni zločin od dneva, ko so našli umorjeno staro kuharico v hlevu župnišča in to zadevo še vedno preiskuje. Zaslila je celo vrsto sovaščanov in zbiral druge podatke in indicije, na podlagi katerih je bil sedaj aretiran Matko Rasberger. Aretirani je bil rojen l. 1905 v Ljubljani, ni pa pristojen v naše mesto, temveč v neki podeželski kraj. Že kot 13 letni obrtniški vajenec je bil prvič kaznovan zaradi tatvine in od tedaj so se neprestano množile ovadbe proti njemu. Kljub svoji mladosti — saj ima komaj 32 let — je presedel že kakšnih 9 let v ječah. V zadnjem času so ga ljudje opazili, kako se je klatil po Ljubljani in po ljubljanski okolici. V Ljubljani seveda ni na-

stopal tako samozavestno, ker so ga vsi stražniki in vsi policijski agentje dobro poznali. Pač pa so ga opazili na dan pred umorom na Javoru. Če se posreči dokaz, da je Matko Rasberger ta zločin izvršil, potem je moral bogve od koga izvedeti, da bi bilo v župnišču dobiti nekaj gotovine. Ker je bila napoti zvesta kuharica, ki je jemala ključe od vežnih vrat vedno s seboj, jo je morilec moral kako spraviti s poti. Šlo je tedaj za nekako ponovitev Laknerjevega dejanja pri umoru župnika Kušarja v Mengšu, toda nerodno naključje in srečen slučaj za župnika Klincec sta preprečila, da ni bil tudi župnik Klincec umorjen.

Višji nadzornik Zajdela je ugotovil, da se je pojavil na Javoru tik pred umorom neki športno oblečen človek v pumparicah, ki je vzbujal med vaščani precejšnjo pozornost, kakor je to izpovedal tudi g. župnik, ki je takega človeka na dan umora opazil. Na podlagi tega in drugih indicij je bil takoj izsleden in aretiran Matko Rasberger in prepeljan v ljubljanske zapore. Do sedaj Matko Rasberger ni priznal prav nič, toda dokazi, ki govorijo proti njemu, se množijo. Policija Rasbergerja dobro pozna in tudi v našem listu smo imeli že večkrat priliko pisati o njem. Tudi v drugih zadevah, za katere je bil pred sodiščem, Matko Rasberger ni hotel ničesar priznati. Druge podrobnosti iz preiskave se zaenkrat ne smejo izdati in jih tudi nimamo na razpolago, pač pa smo ališali, da je Rasberger baše prodajal neke hranilne knjižice. Spričo pisanja »Jutra«, na podlagi katerega je letel sum mnogih ljudi na g. župnika, smo veseli, da se je stvar zaobrnila hvalaboju tako, da bo g. župnik dobil zadostneje. — Kriminalistični diletant pa, ki so v »Jutru« delali tako prenašljive sklepe, bodo imeli priliko, da bodo morali javno vrniti čast župniku Klincec, ki je bila tako lahkomišljeno, ako ne naravnoet zlobno, ogrožena.

Zagrebski Ciril-Metodov zbor na turneji

Na željo sv. očeta bo tudi pred njim odpel nekaj točk svojega koncertnega sporeda. — Koncerti v Rimu, Milanu, Turinu, Genovi, Benetkah, Parizu, Svici in Ljubljani

Ciril-Metodov zbor iz Zagreba, čigar visoko umetniško kvaliteto smo imeli priliko spoznati pred dvema letoma, ko je ob Euharističnem kongresu v Ljubljani priredil dva koncerta iz staroslovske cerkvene glasbe, je bil povabljen na veliko turnejo v Italijo, Francijo in Švico. Nastopil bo s izbranim sporedom vzhodne cerkvene glasbe ruskih, ukrajinskih, bolgarskih in jugoslovanskih skladateljev. Cilj turnee Ciril-Metodovega zbora je Pariz. Zbor je namreč povabljen na prvi svetovni kongres cerkvene glasbe, ki bo v Parizu ob svetovni razstavi. Kongres je pod pokroviteljstvom pariškega nadškofa kardinala Verdierja, ki je njegov častni predsednik, in vseh francoskih nadškofov in škofov, kakor tudi papeževga nuncija kardinala Valeria. Pri prireditvah kongresa bo nastopila znamenita sikstinska kapela iz Rima in znani dunajski deški zbor. Ciril-Metodov zbor bo na tem kongresu zastopal vzhodno cerkveno slovansko glasbo.

Iz Zagreba je odpotoval Ciril-Metodov zbor skozi z brzovlakom. Pot ga pelje skozi Ljubljano in Trst v Rim. V Rimu bo imel koncert v znanem gledališču »Teatro Hadriano« v režiji kr. italijanske akademije sv. Cecilije. Na željo sv. očeta bo sprejel v njegovi poletni rezideni v Castel Gandolfo v posebni avdijenci in bo ob tej priliki pred papežem odpel nekaj točk svojega koncertnega sporeda. Sv. oče se posebno zanima za vzhodno

cerkveno slovansko glasbo in je izrazil željo, da osebno sliši petje znanega Ciril-Metodovega zbora iz Jugoslavije. To je posebna čast in priznanje za zborovo umetniško delovanje. Iz Rima bo šel zbor v Milan, Turin in Genovo, kjer bo priredil koncerte. V Pariz pride zbor 20. maja in ostane tam 4 do 5 dni. Koncertiral bo v znanem gledališču »Theatre des Champs Elysees« in v pariškem radiu. Pel bo tudi pri slovesni sv. maši grškokatoliškega škofa, ruskega konvertita Aleksandra Jevrejeva, bivšega ruskega poslanika v Rimu. Škofu bodo pri maši asistirali duhovniki vzhodne cerkve raznih obredov (sirskega, jermenskega, melhitskega in kaldejskega). Iz Pariza potuje zbor v Švico, kjer bo priredil koncert v Freiburgu in v Bernu v radiu (25. maja v Benetkah v katedrali sv. Marka. Na potu domov se bo ustavil Ciril-Metodov zbor v Ljubljani in odpel tukaj 29. maja svoj inozemski spored na koncertu v filharmonični dvorani v režiji Glasbene Matice.

Maribor bo investiral 12 milijonov

Maribor, 13. aprila.

Ko je bilo pred nedavnim rešeno vprašanje mariborskih vojašnic, ki so bile last mestne občine in katere je sedaj kupila vojaška oblast, se je odprlo tudi vprašanje gradnje nove mariborske carinarnice, stanovanjske hiše za carinske uradnike in popravilo cest, ki vodijo k carinarnici. Z ureditvijo vprašanja vojašnic je mestna občina namreč dobila v posest carinske magacine, ki so bili last države. Teh pa erar ni hotel dati mestni občini vse dotlej, dokler ni bil izvršen odkup mariborskih vojašnic s strani vojaške uprave. Stare magacine bo sedaj mesta občina podrla in sezidala novo moderno carinarnico in stanovanjsko hišo za carinsko uradništvo.

Za omenjena javna dela mestna občina ne bo iskala sredstev v rednem proračunu in ne bo prav nič obremenila mariborskih davkoplačevalcev. Vse potrebne kredite bo namreč občina črpala iz kaldrminskega fonda, ki se zbira pri Hipotekarni banki v Belgradu. V ta fond se stekajo posebni

kaldrminski pribitki k vsaki uvozni carini in ki se mora po zakonu uporabljati predvsem za zgradbo in oskrbovanje carinarnic, stanovanjskih hiš za carinske uradnike in za vzdrževanje cest, ki vodijo k carinarnicam. Kaldrminski fond se v Belgradu razdeli v obdobja in mestnega. V obdobja gre 30%, v mestnega pa 70% vseh kaldrminskih dohodkov. Z mestnim kaldrminskim fondom razpolaga za po zakonu predpisana dela občina, na čigar teritoriju se nahaja carinarnica.

GRADO	■	Pension ERICA - prvorazr. hiša
ITALIJA	■	z mod. komf. - pens. Lir 27—34
GRADO	■	Hotel WARNER. Dobrozn. druž. hiša.
ITALIJA	■	Zmerne cene, dun. kuh. Tek. v. Ilustr. prosp.
GRADO	■	Pens. SAN MARCO MONNA LISA
ITALIJA	■	Na obali, Dunajska kuh. Nem. hiša, Tek. v.

V mestnem kaldrminskem fondu se za mariborsko občino nabere letno približno 800 tisoč Din. Ker pa mariborska mestna občina tega fonda že več let ni mogla črpati, ker ni imela zemljišča, na katerem bi mogla postaviti carinarnico, je sedaj v Belgradu za njo nabranega 4 in pol milijona dinarjev, ob koncu leta pa se bo vsota dvignila na 5 milijonov. S tem denarjem in s kaldrmino, ki se bo v bodočih letih zbirala, bo občina zgradila nove carinske objekte, ki so z ozirom na velik carinski promet, ki se razvija preko mariborske carinarnice, nujno potrebni.

Pri mestni občini že izdelujejo potrebne načrte za izvedbo teh del, za katere bi bilo potrebnih kakih 12 milijonov dinarjev. Ker pa ima občina do sedaj v kaldrminskem fondu zbranih le 5 milijonov dinarjev, bi bilo treba najeti 7 milijonov dinarjev posejila. Z ozirom na to, da je obči kaldrminski fond trenutno zelo angažiran, ni mnogo upanja, da bi se iz njega dal dobiti kak bistven prispevek in mora zato občina računati le s svojimi kaldrminskimi dohodki v bodočih letih. Zato bo treba najeti posejilo, ki se bo s temi dohodki izplačevalo. Mariborski župan dr. Juvan je v tej zadevi pred dnevi obiskal upravnika Hipotekarne banke v Belgradu in se pri njem informiral, če bi se tam dalo dobiti tako posejilo. Gospod župan je dobil odgovor, da more občina s takim posejilom z gotovostjo računati. Denarna stran vprašanja nove mariborske carinarnice je s tem rešena in bo zato mogoče pristopiti k njega popolni rešitvi.

Pri mestni občini bodo sedaj pospešeno delali na izdelavi potrebnih načrtov, da bo spomladi leta 1938 mogoče pričeti z delom. Z njim bo prišlo v Maribor okoli 12 milijonov dinarjev, ki bodo za mariborsko gospodarstvo pravi blagoslov, saj je znano, kako ravno Maribor trpi na pomanjkanju investicij in dotoku denarja. Z gradnjo novih carinskih objektov si bo sedanja občinska uprava pridobila ponovno veliko zaslug za poživitev mariborskega gospodarstva in za omiljenje brezposelnosti, ki se je pojavila zaradi splošnega gospodarskega mrtilva, iz katerega so edini izhod izdatna javna dela.

Prva zapoved za lepo kožo

ELIDA mila

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG omamljivega vonja snežnobele barve

Reševanje dr. Marjana Bukovca

V zvezi e poročili o planinski nesreči na Hribaricah (pri Triglavskih jezerih) in zlasti o poteku reševanja, o čemer se je netočno poročalo, podaja Slovensko planinsko društvo javnosti stvarno poročilo, ki temelji na pismeno podanih izjavah pristojnih turistov in sodelujočih reševalcev.

Kako se je nesreča zgodila

Dne 8. maja je dr. Marjan Bukovec s svojim tovarišem Močnikom smučal z Velega Polja v smeri proti Triglavskim jezerom. Pri spustu z roba Hribaric proti 2. Triglavskemu jezeru je v jaki brzini na trdem snegu zadel ob skalo in padel. Pri padcu je s tako silo in tako nesrečno priletel z glavo ob naslednjo skalo, da je obležal na mestu mrtev. To se je zgodilo v soboto, dne 8. t. m. ob 10.45.

Kraj nesreče.

Nesreča se je zgodila tako nenadno, da je celo ponebrečencev tovariš Močnik, ki je smučal za njim in nekoliko v stran, ni takoj opazil. Šele ko je tovariša pogrešil, se je vrnil in ga našel mrtevga. Smrt je namreč nastopila takoj. Itočasno sta privozila mimo tudi turista Zakotnik Albin in Klinar Anton, nekoliko za njima pa tudi vodnik, oekrnik Staničeve koč in reševalec SPD Lojze Rekar.

Potek reševanja

Po polurnem brezuspešnem oživiljanju so ponebrečencevi tovariši uvideli, da je vsak trud zaman, nakar je Zakotnik odhitel h koči pri Triglavskih jezerih, kamor je prišel ob tričetrt na 12. Z

navzočim Lipovškom Bogdanom sta takoj pripravila nosila na smučeh z vrvmi ter se z njimi ob 15. že vrnila na kraj nesreče. Ponebrečence so nato

Reševalna odprava SPD od leve na desno: Godec, Repina, Banovec, Boltar in Zakotnik.

naložili na sani ter ga pripeljali v kočo ob 18. Vest o nesreči je prispela ob 17. v Dom na Komni, odkoder je navzoči predsednik SPD nemudoma odposlal reševalno moštvo 4 oseb k Triglavskim jezerom, kamor so prispeli v dobri uri, dasi traja normalna pot nad 2 uri. Ta odprava je zjutraj ob 4. krenila s ponebrečence preko Komne k Savici, kamor je prispela ob 9. zjutraj.

Ugotovljamo še, da se je ob času nesreče nahajala v koči pri Triglavskih jezerih popolna reševalna oprema tudi za zimo, sestojeca iz novih kombiniranih nosil na smučeh (specijalna patentirana konstrukcija), 40 m vrvi, lavinske sonde, navadna nosila ter vsega obveznega materiala s kompletno priročno lekarno za prvo pomoč ponebrečencev.

Ponebrečeni dr. Marjan Bukovec.

Te stvarne ugotovitve kažejo, da je bil vzrok nesreče pok. dr. Bukovca le nesrečni slučaj, da je bil zaradi takojšnjega nastopa smrti vsak poskus, ohraniti ponebrečence pri življenju, zaman in da je reševalna služba delovala naglo, točno in vestno.

Za Slovensko planinsko društvo: Dr. Pretnar Josip. Za osrednji rešev. odsek SPD: Dr. Bogdan Breclj.

Protialkoholni teden

Protituberkulozni teden je minul. Po izjavi uglednega in izkušenelega zdravnika pa alkohol na zdravju prizadeva več škode kakor tuberkuloza. Samo na zdravju, — kje so pa še druge nesrečne posledice alkoholizma!

Kaj je bolj dosledno in upravičeno, kakor da se poleg Protituberkuloznega tedna vpletje tudi Protialkoholni teden? In to se bo zgodilo. Ne takoj, pač pa še v teku tega leta: v decembru, od 12.—19.

V vseh panogah zdravstva se veliko dela za zdravje ljudstva. Ljudska bolezen alkoholizem pa je še skoro docela zanemarljiva panoga zdravilstva. Kakor da to ni bolezen, ki jih spravi v prezgoden grob več, kakor vsaka druga bolezen! Gg. zdravniki, ki se tako hvalevredno trudijo za pobijanje tuberkuloze, so enako poklicani pobijati tudi to drugo, najmanj ne manj nevarno ljudsko bolezen. Potrebno bi bilo, da se kak zdravnik specializira tudi za to bolezen, kakor je toliko specialistov za tuberkulozo. Slišimo, da je banska uprava pripravljena kakega zdravnika — morda tudi dva: enega nevrologa in in enega internista — za to usposobiti dati.

In koliko zavodov je že za zdravljenje tuberkuloze! Koliko pa celo vseh zdravstvenih naprav in ustanov! Za zdravljenje alkoholizma — nič! In vendar imajo po naprednih deželah že toliko takih zavodov. Če nečemo biti nazadnjaški, bo treba tudi pri nas kaj storiti.

»Protialkoholni teden.« S tem ni mišljen t-j vsakemu alkoholu, — kar bi bilo nespamet. Mišljen je boj alkoholizmu kot ljudski bolezni. »Alkoholizem« — tako pove knjižica »Na novo delo!« — »je prekomerno uživanje alkoholnih pijač z vsemi njegovimi strahotnimi posledicami.« S takim »bojem« se mora strinjati vsak pameten človek, četudi ljubi svoj kozarec vina. Nikomur škodovati, vsem koristiti, je namen protialkoholnega boja. »Prepričani smo« — pravi ista knjižica — »in kmetijski strokovnjaki sami nam zagotavljajo, da delo za treznost našemu gospodarstvu ne bo škodovalo, marveč mu le koristilo.« Zato se ga ni treba bati.

Mariborsko gledališče

Petek, 14. maja: Zaprtlo. Sobota, 15. maja ob 20: Dečeta smešljaja. Gostovanje člana zagrebškega opere Stjepana Ivčevja. Zadržanje. Znižane cene. Ob 20: Na ledeni plošči. Zadržanje. Znižane cene.

Bolečine v križu pri ženah

so največkrat posledica izrastkov, vnetij in eksudatov na spodnjih organih. Zahtevajte brezplačno brošuro »Zašto banja Pieštany« — Pieščan-biroja, Beograd II, Maršala Pišudskog 22, ali pri Pieštany informator, Zagreb, Strossmayerov trg 1, II. nadst., in proučite edinstveno kemično delovanje pieštanskega zdravilnega blata. Štiritedenska kura v Pieštany (Češkoslovaška) je že na tisoče žena obvarovala operacije.

Kopališče Pieštany prinese zdravje. V zračnem prometu 70% popusta pri povratku.

Timotej:

Flores Mariani

14. Ivan Arhar

29. septembra 1906.

Sekira in pero sta ee v njem strnila v odločnega delavca in učenca iz Krekove socialne šole. Ivan je bil v poklicnih urah tesarski pomočnik, v svojih prostih urah pa je včasih v društvu poslušal, včasih doma zapojeval: »Krekova zlata nam vodila za modro življenje.« Tako namreč ee glasi zapisnik, po katerem so povzete naslednje Krekove besede:

- »Slovenci nimamo plemstva; a naš trpeči narod, to so naši plemiči.«
- »Pri socialnem delu je treba emišla za žrtve, emišla za druge, treba je ljubezni do bližnjega.«
- »Vzgleđ nam je Mati božja. Vzgleđ dela in žrtve za druge.«
- »V senci Marijinega svetišča vemo, kaj smo: da smo katoličani.«
- »Naše katoličanstvo ni samo vnanja oblika, ampak jedno našega prepričanja.«
- »Naše srce sloni na katoliškem prepričanju in naša duša ee giblje ob katoliških načelih.«
- »Kdor izpodkopa med nami katoličanstvo, izpodkopa temelj, na katerem sloni družba slovenska.«
- »Iz katoliške vere je črpala tvoja mati moč in tolažbo, ko te je v bolečinah izročila belemu dnevu in ko te je v ekrbah in naporih poslala v življenje.«
- »Ali na vse to more človek pozabiti, pozabiti toliko prej, če ni v njem domača misel na Mater božjo.«
- »Pod temi izreki stoji v zapisniku zapisan krajevni in časovni podatek in sklep »Brezje, 5. julija 1900: Teh besed ne bom pozabil nikoli. Ivan.«
- Vidi ee, da tudi Krekova socialna šola ni šla mimo Marije.

15. Pij X.

20. avgusta 1914.

Prve kamelije so cvetele v Rimu 1906, ko je Pij X. na vaticanskem vrtu postavil in blagoslovil soho Brezmadežni iz Lurda.

Prav nanjo ga je vezalo največ najlepših spominov.

Kot bogoslovec je v Mantovi na večerni akademiji proslavil 1854 dogmo o Marijinem brezmadežnem početju. Kot kaplan je 1858 z velikim zanimanjem bral poročila o njenih prikazovanjih v Lurdu. Povsod ee je v svoji samostojni službi kot župnik in škof in patriarh posluževal praktičnega Marijinega češčenja, da bi svoje vernike pridobil za Kristusa. Znamenita je pridiga kardinala Sarta, beneškega patriarha: »O dvanajstih zvezdah v kroni Brezmadežne.« Po tem govoru so ee pozneje osnovali posamezni dvanajsteteri venci, ki naj bi v življenju posnemali posamezne lastnosti brezmadežne Device in Matere.

Po njem, po Piju X., je Brezmadežna dosegla v Cerkv, kar je naročila in nameravala po Bernardki v Lurdu: Naj se zgradi svetišče, da ee bo v njem častil in prejemal Jezus v največjem zakramentu. Po euharističnih okrožnicah Pija X. ee je Kristusu zgradilo svetišče v mnogih sreih, ki časte in prejemajo sv. Rešnje Telo.

V osmini Marijinega vnebovzletja 1914 je bilo zemeljsko življenje Pija X. po njegovi lastni želji sprejeto kot žrtve za mir in spravo med vojskujočimi se narodi v svetovni vojni.

Marija je svojemu zvestemu služabniku bogato nagradila njegovo apostoleško žrtve, ko ee je v njegovem nasledniku na Petrovem prestolu, v Benediktu XV., razglasila svetu kot Kraljica miru. Brezmadežna svojim vernim in zvestim častilcem nikoli nič dolžna ne ostane.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutra na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef orencice«.

Drobne novice

Koledar

Petek, 14. maja: Bonifacij, mučenec; Pashal I., papež.

Novi grobovi

† V Kostanjevici je v starosti 67 let mirno v Gospodu zaspala gospa Roza Gerlovič rojena Sadar, vdova hranilničnega ravnatelja. Pogreb bo danes ob 4. popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Žičah je umrla gospa Ruža Perovič, roj. Gosak, učiteljica in soproga finančnega poverjenika. Pogreb bo v soboto, dne 15. maja ob pol 2. popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče. Naj sveti pokojnici večna luč! Zaljubljenim g. soprogi in ostalim sorodnikom naše sožalje!

Oglase za

binkoštno izdajo „Slovenca“

sprejema naš oglasni oddelek v Ljubljani, Mariboru in Celju do sobote popoldne, vendar bo pa mogoče željam cenj. inserentov v polni meri ustreči le tedaj, ako nam oddajo svoja cenjena naročila za nedeljsko veliko izdajo že v petek.

— Pameten ukrep banske uprave. Včeraj so morali zapustiti našo državo vsi inozemski državljani, ki so bili zaposleni kot predmojstri in podobno v tovarni Lavrieh v Konjicah. Vsa slovenska javnost je vzela ta ukrep banske uprave dravske banovine z zadovoljstvom na znanje.

— Razpisani zdravniški službi. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje službo zdravnika v Kranju in službo zdravnika v Radovljici. Prošnje s prilogami je vložiti do 2. junija 1937.

— Promet izletniškega vlaka Ljubljana—Bistrica Boh. jez. in Rateče—Planica. O binkoštnih praznikih t. j. v nedeljo dne 16. maja in v ponedeljek dne 17. maja bo vozil na progi Ljubljana gl. kol.—Jesenice—Bistrica Boh. jez., odn. Rateče—Planica izletniški vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5. uri, prihodom v Bistrico Boh. jez. ob 8. uri 22 min., odn. v Rateče—Planico ob 8. uri 35 min. V obratni smeri bo vozil izletniški vlak z odhodom iz Bistrice Boh. jez. ob 19. uri 14 min., odn. iz Rateče—Planice ob 19. uri 17 min. in prihodom gl. kol. ob 22. uri 12 min. Vozni red tega vlaka je objavljen v stenskih voznih redih. Omejenjena dva dneva izostane na progi Jesenice—Fusine Laghi vlak, ki odhaja z Jesenic ob 6. uri 15 min. Posebno opozarjamo, da velja 50% popust voznih cen na binkoštni ponedeljek edinole pri obeh omenjenih izletniških vlakih.

Za birmance

eodobno darilo je fotoaparati. Cena od 100 Din naprej. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— Uprava »Naše Zvezde« sporoča, da izide zadnja letošnja številka v soboto 22. maja. — Vse poverjenike in naročnike, ki naročnice še niso poravnali, prosimo, da jo poravnajo še v tem mesecu. — V kratkem bomo imeli v zalogi kakih 30 vezanih letnikov letošnje »Naše Zvezde«, na kar opozarjamo vse prijatelje našega lista. Cena posameznega izvoda 40 Din.

— Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani, na binkoštni ponedeljek, dne 17. maja t. l. ne pošilja za stranke.

Tschamba Fii Vam ne skriva kože pred solncem, marveč Vam je dela odporno in rjavo.

Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Vremenska napoved. Evropa: Oblačno na zahodu, deloma oblachno v vzhodnem delu Evrope. Dežuje v dravski banovini in na Primorju. Temperatura se je znižala na zahodu, zvišala v ostalih krajih. Najnižja je zabeležena v Kruševcu 5 stopinj, najvišja pa v Jasi Tomiču 30 stopinj. Napoved za danes: Oblačno vreme z dežjem na zahodu in v severnih krajih. Tu in tam nevihte. Temperatura brez znatne spremembe.

— Avtobus Ljubljana—Gornji grad—Ljubno, ki ima zvezo s Solčavo, obratuje tudi za Binkoštno praznike po voznem redu, ki ga ima ob delavcih.

— Prešernova kočna na Stolu ostane tudi čez binkoštno praznike vsled visokega snega zaprta in ne kot običajno za silo oskrbovana. Planinci in ljubitelji prirode naj prenočujejo vsled tega na Valvazorjevi koči, ki je stalno oskrbovana.

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite jutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 90474/35.

— »Putnikovi« binkoštni izleti s posebnimi vlakmi v Postojno in Trst. Posebni vlak za Postojno odhaja iz Ljubljane 16. t. m. ob 8.40. Iz Postojne se vrača ob 18.55. Prihod v Ljubljano ob 20.26. Posebni vlak v Trst odhaja iz Ljubljane 16. t. m. ob 6.15. V Ljubljano se vrne 17. t. m. ob 22.08. Prijave za posebne vlake se sprejemajo še do 12. ure dne 14. t. m. v biljetarnah »Putnik-a« in izletniški pisarni »Okorne« v Ljubljani in pri »Turist Office« na Jesenicah. Kontrolne karte se bodo izdajale pri biljetarni »Putnik-a« v Gajevi ulici od 14.—16. ure dne 15. t. m. Udeleženci, ki ne bodo osebno dvignili kontrolne karte v biljetarni, bodo iste prejeli od vodje vlaka na ljubljanski postaji. Posebni vlak iz Gorjanske ne bo vozil. Prijavitelji potujejo z nedeljsko karto do Ljubljane in v Ljubljani prestopijo na posebni vlak. Mariborski posebni vlak odhaja iz Maribora ob 5.45.

— Za proslavo majske deklaracije. Društva, ki bodo proslavljala 20 letnico podpisa majske de-

klaracije in hočejo svoj program izpopolniti tudi s kako dramsko točko, lahko dobe za to priliko prirejeno igro enodejansko »Naša pravda«, ki simbolično prikazuje naš narodni boj in zmago. Uprizorljiva je na odru in na prostem (zborna igra). Društvo, ki želi dobiti to igro, naj jo naroči najkasneje do 20. maja in jo bo dobilo 21. ali 22. t. m. v strojnem rokopisu. Poznejša naročila ne pridejo v poštev. Naroča se na: Mladi oder, Ljubljana, poštni predal 196.

— Prepevaden tisk. Službene novine št. 105 objavljajo, da je drž. pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati letak z naslovom »Potlačeni hrvatski narod« s podpisom »Hrvatska akademska omladina« dalje letak »Hrvatskoj javnosti grada Karlovca i okolice« s podpisom »Karlovački fašisti« št. 5 mesečnika »Nova Evropa« in letak »Hrvati i Hrvatske«.

— Dva vlomilca izročena sodišču. Kamniški orožniki so včeraj zjutraj pripeljali v ljubljanske sodne zapore dva vlomilca, ki sta pred dnevi vlomila pri nekem posestniku in mu odnesla okoli 3000 Din gotovine. Po vlamu sta popivala po raznih gostilnah. Ko so ju kmetje izsledili, je bil eden vlomilcev strahovito pretepen. Vlomilca sta Miko Prebeg, doma iz okolice Ogulina, človek nestalnega bivališča, pravcati orjak in ljubljčan Rudolf Avbič, ki je bil pretepen. Oba sicer sta sprva zanikala tatvino, toda ne moreta navesti, od kod sta dobila toliko denarja, ki so ga še našli pri njima. Naposled sta vlam priznala.

— Izlet v Postojnsko jamo v nedeljo, dne 23. maja 1937. Prijave se sprejemajo do 15. maja v pisarni udruženja žel. uradnikov, Ljubljana, Kolo-dvorska 43, vsak dan od 17 do 18; v trgovinah: Tičar, Selenburgova ulica, Gorec, Tyrševa cesta, Pauschin, Wolfova ulica; v Mariboru: g. V. Verhovšek, gl. kol.; v Zagrebu: g. Jugovič, uradnik direkcije drž. žel., soba 95. — Zaradi velikega zanimanja se prijavitelj čimprej in ne zamudite te izredne prilike prvega društvenega izleta. Udeleži se lahko vsakdo.

— Pozdravljena sprememba. Tropični napitek Ka-Aba je idealna družinska pijača za mlade in stare; najljubša pijača otrok, pozdravljena sprememba za odrasle. Ka-Aba je lahko prebavljiva, ne zapira, ima čokoladni okus, ni ji treba dajati sladkorja, je v eni minuti pripravljena. V Ka-Aba je tropični solnce!

— Najboljše orožje v življenjskem boju je zdravo srce in močni živci. Spartansko odrekanje ali srednjeveška askeza ne približuje cilj, temveč morda in spretna prilagoditev prehrane in način življenja potrebam telesa in duha. Nikomur se danes ni treba odpovedati užitku fine, dišeče zrnate kave, če pije od kofeina sproščeno kavo HAG. Kakor dokazujejo damascenski mači, ki so svetovnega slovesa, po svoji gibčnosti odličnost jekla, tako dokazuje kava HAG svoje prednosti s svojim nedosegljivo dobrim okusom, s svojo fino, blago aromo in svojo popolno neškodljivostjo, ki je dosežena s stvarnim odstranjevanjem kofeina. Kakor obstoji pri kavi skrivnost pravičnega kaljenja, tako obstoji pri kavi HAG skrivnost odstranjevanja kofeina in da vendar ostanejo ohranjene vse sestavne okusa in arome. Damascentsko jeklo ni kakorkoli jeklo, — kava HAG ni samo kakorkoli kava, marveč izkušena mešanica zbranih vrst, k temu pa opoščena kofeina. Vsako zrno kakovost, vsaka skodelica zdravje: to je kava HAG!

Ljubljana

Petek, 14. maja.

Gledališče

Drama. Petek, 14. maja: »Peter in Aleksej«. Red A. — Sobota, 15. maja: »Rivala«. Red B. Opera. Petek, 14. maja: Zaprt. — Sobota, 15. maja: »Car Kalojan«. Premiera. Premierski abonma.

Sestanki

Trnov. Fantovski odsek Prosvetnega društva ima drevi ob 8. uri redni sestanek. Člane in prijatelje vabi odbor.

Občni zbor Slovenske šolske matice v Ljubljani bo v nedeljo, dne 30. maja t. l. ob 10 popoldne v Ljubljani, šola na Ledini (Komenskega ul.), z običajnim dnevnim redom.

Prireditve in zabave

Današnji spored javne produkcije komorne šole drž. konservatorija v počastitev spomina ravnatelja Mateja Hubada obsega sledeče točke: 1. Tartini: Sonata v g-molu za violino in klavir. 2. Corelli: Sonata I. v d-duru za violino in klavir. 3. Beethoven: Sonata op. 47 v a-duru (Kreutzerjeva) za violino in klavir. Prevoršek Uroš (violina). Osterc Marta (klavir). Celotni spored je nastudiral prof. Jan Šlaie, ki je priznan pedagog. Predprodaja sporedov, ki veljajo obenem kot vetopnice, je v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Produkcija se vrši ob 18 in četrt v veliki filharmonični dvorani.

Naše dijaštvo

Kongregacija akademičark danes odpade. Iskreno vabljeni k duhovni obnovi, ob 6 popoldne v uršulinskem samostanu. Naslednje jutro ob 7 recitirana sv. maša s sv. obhajilom.

Kino

Kino Kodeljovo: »Irena« (Zeraldina Katnik) in »Dva tekmeča« (Jackie Cooper).

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Birmovanje v ljubljanski stolnici o binkoštih

Na binkoštno nedeljo je v stolnici zadnja maša za vernike sploh ob 8. zjutraj. Ob pol 9. je zadnje obhajilo vernikov. Nato se stolnica izprazni in ostane rezervirana le za birmance in boire. Ob 9. je pontifikalna škofova maša. Po maši se ob 10. začne birmovanje. Botri naj počakajo z birmanci na svojih mestih v klopih in ob njih, da jih reditelji uvrstijo. Ko so otroci birmanci, grede ekoi zakristijska vrata ven in se, ko pozvoni v zakristijskim zvonom, vrnejo skozi glavna vrata v cerkev. Ko prejmejo zadnji blagoslov, grede iz cerkve skozi stranska vrata (nasproti prižnice). Vhod v cerkev je torej med vsem birmovanjem le skozi glavna vrata, izhod le skozi stranska.

Ob 10. in pol 12. sta pri stranskem oltarju dve tihi maši za birmance in boire, ki dotlej še niso bili pri maši.

Zadnji blagoslov se podeli popoldne trikrat: ob 11., ob 12. in ob sklepu birmovanja.

Popoldne so v stolnici ob pol 3. slovesne večerice. Nato je ob 3. birmovanje po gornjem redu. Zadnji blagoslov je le ob sklepu. Po birni so slovesne litanije.

Na binkoštni ponedeljek je ob 10. pontifikalna maša. Po maši je ob 11. začetek birmovanja. Zadnji blagoslov je le ob sklepu. Popoldne ni birmovanja.

Opomba: Birmanci morajo imeti v rokah birmški listek in trak. Pri delitvi birmne položi boter desno roko na desno ramo birmanca. Ko je ta birman, mu boter preveže čelo s trakom. Nato odideta k oltarju sv. Reš. Telesa, kjer se birmancu odvzame trak in se mu s čela obriše krizma. Botri naj skrbje, da prejmejo birmanci tudi zadnji blagoslov, ki spada k obredu birmne. Znamenje za blagoslov se da z zakristijskim zvonom.

I Angleško društvo v Ljubljani je za proslavo svečanosti kronanja v Londonu imelo na dan kronanja odborovo sejo, na kateri je predsednik g. dr. Majaron poudaril pomen kronanja in sta bili odposlani brzojavni čestitki angleškemu poslaniku v Belgradu in Britanskemu svetu za odnošaje z drugimi državami v Londonu.

I V proslavo praznika sv. Paskala, zavetnika častivcev presv. Zakramenta, bodo imeli nočni častivci na predvečer v soboto 15. maja od 9 do 10 v stolnici izredno molitveno uro. Opravila se bo po vsakoletni navadi 10. ura: Zahvala za božje dobrote. K tej izredni pobožnosti vabimo poleg nočnih častivcev tudi druge može in mladeniče. Zaradi šmarnične pobožnosti v drugih cerkvah smo morali določiti pričetek na 9. uro.

I Sv. maša za umrle člane strok. in podpr. društva trg. in podjetniških uslužbencev v Ljubljani se bo darovala v ponedeljek 17. maja ob 8. v križanski cerkvi. Člani in prijatelji društva vladno vabljani. Odbor.

I Združenje mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani naznanja cenj. obnštvo, da bodo mesarski lokali in stojnice odprte ob nedeljah in praznikih od 15. maja do 15. septembra od 5.—9. popoldne. Toliko v vednost, da se vsaka stranka pravočasno preskrbi z mesom.

V novo urejeni restavraciji Lloyd vojaški koncert

Botri in botrice, oglasite se v restavraciji Lloyd!

I Posestniki konj in voz se opozarjajo, da bo v kratkem vojaški pregled vseh dorastlih in še nepregledanih konj. Kdor ima take konje, naj jih najkasneje do 20. t. m. zglaš v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7/1. soba 3, od 8.—12. V vojaškem uradu je treba vedno sproti prijavljati tudi vsako spremembo, kakor: nakup, prodajo, pogin itd. Za nepokorneže so predvidene ostre kazni.

I Stanovanjska hiša Poštna hranilnice. Kakor smo že poročali, je Poštna hranilnica v Belgradu kupila v Ljubljani svet stare jahalnice ob Bleiweisowi cesti za 1.200.000 Din. Hranilnica je »Ljubljanskemu jahalnemu društvu« takoj po čeku nakazala vsoto 1.100.000 Din, ostanek 100.000 Din pa si je za toliko časa pridržala, da društvo podede in odstrani poslopje jahalnice do 1. avgusta. V nasprotnem slučaju bo jahalnico podrla Poštna hranilnica in bo stroške podiranja krila iz omejenjen svote. Centrali Poštna hranilnice je že predložen gradbeni program, po katerem se ima na omejenjen svotu zgraditi moderna stanovanjska hiša za nameščence zavoda v Ljubljani.

I Realne eksekucije v aprilu. Po podatkih zemljiške knjige ljubljanskega okrajnega sodišča je bilo v aprilu predlaganih 74 realnih eksekucij za prisilno vknjižbo zastavne pravice glede raznih terjatev v skupnem znesku 771.028 Din. Značilno je, da je državni zaklad predlagal prav mnogo eksekucij glede izterjanja raznih davčnih zaostankov, ki jih dolgujejo posestniki v mestu in okolici davčnim upravam. V aprilu je bilo pri 112 posestvih v mestu in okolici vknjiženih za 18.738.968 Din raznih posojil in hipoteknih kreditov. Letos v 4 mesecih pa je bilo pri 385 posestvih vknjiženo že 47.320.508 Din.

I Botri, velike fotografije po 4.—Din, če se pri nas slikate za karte. Foto Staut, Gledališka ulica 16.

I Smrt pod vlakom. Včeraj ob 6. zjutraj sta železniški čuvaj Anton Peklja in pa brezposelni delavec, invalid Andrej Lovko, opazila pri prelazu v Puharijevi ulici, kjer ta ulica seka železniški tir, da se je pod lokomotivo tržaškega vlaka v skoku pognal neki človek. Vlak je samomorilca prezel ter odpeljal dalje. Oba očitvidca sta prihitela na usodni kraj Lokomotivna vlaka je vlekle truplo samomorilca še kakih 27 m seboj. Lovko je obvestil o groznem dogodku policijo. Komisija je ugotovila, da je mož skočil na levi tir in da mu je lokomotiva odrezala obe nogi od života. Samomorilec je padel na zemljo s obrazom proti tlem. Smrt je nastopila takoj. Oba očitvidca sta povedala, da je samomorilec, preden je skočil pod vlak, odvrgl gorečo cigareto in vzkljnil »Zbogom gospodje! Komisija ni našla pri samomorilcu nobenih listin, iz katerih bi mogla sklepati na njegovo ime, pač pa v žepih nekaj drobnarij, toda nobenega denarja. Samomorilec je bil oblečen v dobro sivo obleko iz angleškega blaga, na glavi je imel dober klobuk, na nogah črne nizke čevlje, na sebi pa zelenkasto srajco. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Do popoldne indentiteta trupla še ni bila ugotovljena.

Kamnik

Včeraj zjutraj okrog pol ene je postal žrtev podlega zločina ehvaristični križ, ki se je tako ponosno dvigal iznad razvalin Malega gradu. — Močna detonacija eksplozije je marsikaterega meščana zbudila iz sladkega spanja in prvi hip je vsak mislil, da se je zgodila nesreča na smodnišnici. Le stanovalci pod Malim gradom so takoj po eksploziji čuli silen trus in kmalu ugotovili, da je čez razvaline padel ehvaristični križ. Domače orožništvo in mestna policija neumorno delujeta, da bi izsledila te nočne junake, ki so križ zavrtali in pognali v zrak z nekim razstrelivom. Križ je bil postavljen na cvetni petek leta 1935. Vsi stroški so znašali okrog 4000 dinarjev. Križ je bilo videti daleč naokrog; posebno lep prizor je bil, kadar je bil ponoči razsvetljen. — Vse mesto in okolica se zgražata nad tem gnusnim zločinom in želita, da bi zločinci čimprej padli v roke pravice. Vsi dobromisleči župljani in meščani bodo storili vse, da se zadosti verskemu čustvovanju, ki je bilo s tem zločinom tako žaljeno.

Maribor

m 60-letnico svojega življenja je obhajala te dni gospa Marija Ambrož, soproga nadsprevidnika, s katerim živi že nad 30 let v srečnem zakonu. Ambroževa je ena najstarejših naročnikov »Slovenca« v Mariboru, pa ji sedaj ob njenem 60. rojstnem dnevu iskreno čestitamo z željo, da be še mnogo let preživela v zdravju in veselju.

m Smrt dveh blagih mož. V Vrbanovi ulici 6. je umrl v visoki starosti 79 let g. Anton Stuber. Blagega pokojnika bodo položili k večnemu počitku v soboto popoldne ob 16.15 na franciškanskem pokopališču na Pobrežju. — V Gregorčičevi ulici 23. je umrl v najlepši moški dobi 45 let uradnik mariborskega okrajnega sodišča g. Marij Pirc. Pokojnik je bil rodom iz Tolminskega, služboval je poprej v Kamniku, lanske leto pa je bil prestavljen v Maribor, kjer si je s svojim odkritim in dobrim značajem takoj pridobil veliko prijateljev. Pogreb bo jutri v soboto ob 16 na mestnem pokopališču na Pobrežju. Svetila jima večna luč!

m Majniški govori v stolnici. V nedeljo dne 16. maja: Prijeten dom (prof. Pavel Zivortnik); v ponedeljek 17. maja: Modrost (stolnik Vinko Munda); v torek 18. maja: Pravičnost (katehet Franc Kolenc); v sredo 19. maja: Zmernost (stolnik kaplan Ivan Camplin); v četrtek 20. maja: Srčnost (korni vikar Peter Pribožič); v petek 21. maja: Strah pred ljudmi (korni vikar Alojzij Juranovič); v soboto 22. maja: Hvaležnost (škof. arhivar Janko Kokošinek).

I Učiteljski abiturienti. Kr. banska uprava je dovolila hospitacije in ekskurzije na posameznih šolah, kolikor nam dovoljujejo to šol. upraviteljsva. Informacije se dobe v lokalu.

m Glasbena Matica. Največjo senzacijo v letošnji koncertni sezoni pripravlja Glasbena Matica. Koncem maja bo prvič od obstoja nastopila s vsem svojim ansamblom. Nastopili bodo izvrstno naštudirani otroški zbori, solski orkester, mešan zbor pevcev in pevka, za zborom pa nastopi orkester za sebe in potem skupno z zborom. Nastopilo bo nad 200 gojencev in članov. — Koncertni biro, ki se s 1. jun. preseli v Putnikove prostore v gradu, prevzame I. podpr. Glasb. Matice g. J. Arnož.

m Na Smolniku bo na binkoštno nedeljo in v ponedeljek ob 9 popoldne sv. maša za izletnike

m Izletnikom v Postojnsko jamo. Putnikov posebni vlak v Postojno odhaja iz Maribora na binkoštno nedeljo 16. maja ob 4.45 zjutraj, torej 5 minut prej, kakor je bilo v prospektih objavljeno, na kar se izletniki opozarjajo.

m Kopališče na Mariborskem otoku se odpre v soboto 15. maja popoldne. Restavracija je na novo opremljena, redne avtobusne zveze od sobote dalje vsake pol ure z Glavnega trga do otoka.

m 250 sezinskih delavcev iz Prekmurja je včeraj potovalo skozi Maribor v Francijo in Nemčijo.

m Ljudska univerza. Drevi predava v Ljudski univerzi akademijski slikar in prof. umetnostne akademije v Zagrebu Ljubo Babič o velikem španekem slikarju Francisku Goyi.

m Čudna usoda uradnikov sobe št. 42. okrajnega sodišča. Na drugem mestu prinašamo poročilo o smrti sodnega kancista mariborskega okrajnega sodišča g. Marija Pirca. Umrl je včeraj, začet od kapi. Njegova smrt je na tukajšnjem sodišču znova povzročila govornice o čudni usodi pisarne št. 42. V tej sobi Marij Pirc ni delal leto dni. Pred njim je sedel za isto pisalno mizo kancist Sešek, ki ga je lani zadela smrtonosna kap. pred Sešekom je bil v isti sobi in za isto mizo zaposlen kancist Kandrič, katerega ja zdelo kap predlansko leto, pred Kandričem pa je pred tremi leti umrl od kapi kancist Pirc, istotako zaposlen v sobi 42. Res čuden slučaj, v štirih letih so umrli štirje uradniki, zaposleni v pisarniški sobi št. 42. In za isto pisalno mizo, pa vse štiri je zadela emrtna kap.

Celje

c Na binkoštni ponedeljek vsi na Goro Oljko. Tudi letos bo na binkoštni ponedeljek gotovo pihitelo mnogo izletnikov tako Celjanov kakor tudi drugih na Goro Oljko. Na Oljki bo ta dan več sv. maš. Glavno opravilo bo ob 10. Če bo lepo vreme se bo vila od Spal pri Velenju na Oljko procesija, katero bo vodil kaplan g. Sundeč.

c Solski koncert. Državna realna gimnazija, dekliska meščanska šola šolskih sester ter državna dekliska in deška meščanska šola priredje v nedeljo, dne 30. t. m. popoldne v mestnem gledališču skupen šolski koncert. Prosimo vsa društva in ustanove, da ta datum upoštevajo.

c Slikarska razstava. Ker vlada za slikarsko razstavo, ki jo prirejata gojcnca drž. umetnostne akademije v Zagrebu gg. Golob Franc in Sušmelj Alojz zelo veliko zanimanje, sporočamo, da bo razstava odprta do 18. maja t. l. in sicer dnevno do 8 zvečer.

c Celjski šahovski klub priredi danes ob 20 v hotelu »Union« slepo šahovsko simultanko, ki jo bo absolviral znani šahist Ivo Lesnik proti 8 igralcem. Podobne prireditve še doslej ni bilo v Celju, zato bo ta šahovska produkcija gotovo zanimiva za celjske šahiste.

c Po slovenskih dobravah in višavah. O tem bo predaval pod okriljem Ljudske univerze drevi ob 8 v meščanski šoli g. K. Kocjančič. Predavanja bo pojasnjevalo okrog 100 lepih slik.

c Spomlad obeta bogato sadno letino. V okolici Celja bodisi v Savinjski dolini ali v smeri proti Mariboru in Rogški Slatini je sadno drevje v najlepšem cvetu. Na drevju se opaža izredno bogato cvetje, ki bo dalo res obilen sad, ako ne bo vremenskih nepravil. Deževno vreme v aprilu in začetkom maja je sicer zakasnilo razvoj cvetja, zato pa je v zadnjih toplih dneh bujnejše vzcvetele.

c Regulacija Ložnice. Iz Medloga smo prejeli: Banovina je začela lanske leto regulirati potok Ložnico in vsi prizadeli smo se oddahnili, da bo to prepotrebno delo končno vendar izvršeno. Započeta dela so pokazala, da bo regulacija tudi solidno izvršena, kar je v največji meri zasluga agilnega tehničnega osebja banske uprave. Dal pa so se začela dela zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ustavila. Ker se delo ni moglo naprej vršiti, so začele spomladne naraščajoče vode izvršena dela razkopavati. Upamo, da se bodo našla čim prej potrebna sredstva, da se regulacija nadaljuje.

c Kino Metropol. Danes ob 16.15 in 18.15 »Tarzan« — zmagovalce, ob 20.30 »Za ceno življenja«.

Jesenice

Velemestni bogati spored za binkoštno praznike je pripravljen v kinu — Krekovem domu. Predstave se vršijo: v petek in soboto pred binkoštni vsakokrat zvečer ob pol 8.; predvaja se film Viva Villa. — Nadalje: za binkoštna praznika oba dneva — dvojni spored — po dva glavna filma! — Na binkoštno nedeljo pop. ob 8. filma: Viva Villa in Moj najlepši dan; zvečer ob pol 9. nov spored; predvaja se filma: Kraljica džungle in Moj najlepši dan. — Na binkoštni ponedeljek pop. ob 8. in zvečer ob pol 9.: Kraljica džungle in Moj najlepši dan.

Naše električno gospodarstvo

Po podatkih elektrostrojnega oddelka ministrstva za zgradbe je znašala produkcija električne energije v naši državi lani 631,4 milij. kilovatnih ur. Za primer navajamo, da je znašala produkcija leta 1934 718 milij. ur, leta 1932 504 in leta 1931 392 milij. ur.

Po posameznih banovinah se je produkcija razdelila sledeče:

	skupno milij. ur	na 1 preb. kilov. ur
dravska	162,2	141,8
savska	74,3	27,5
primorska	58,7	56,6
drinska	136,3	150,1
zetska	32,3	21,0
donavska	23,8	24,0
moravska	31,6	13,2
varvarska	45,6	31,7
Belgrad itd.	8,3	52,3
vsa država	58,2	201,5
vsa država	681,4	45,3

Tabela kaže, da je absolutno produkcija v naši banovini resnično največja, toda proračunano na 1 prebivalca na podlagi uspehov ljudskega štetja dne 31. marca 1931 je na prvem mestu primorska banovina. Da je še večji Belgrad, je razumljivo,

ker obsega samo teritorij treh mest (Belgrad, Zemun in Pančevo).

V naslednjem navajamo še podatke o potrošnji električnega toka v naši državi po banovinah in po svrhab v milij. kilovatnih ur:

banovine	javna razsv.	zasebna razsv.	ostalo
dravska	3,2	11,4	135,4
savska	3,9	11,4	48,9
primorska	0,4	0,8	56,8
drinska	0,3	22,3	94,3
zetska	1,4	3,8	19,4
donavska	0,6	1,2	21,4
moravska	2,5	5,9	18,6
varvarska	1,4	6,2	33,6
Belgrad itd.	1,1	1,7	3,8
Belgrad itd.	5,8	11,6	37,3

Skupna moč vseh električnih central v naši državi znaša 429.464 kilovatov, od česar odpade na Slovenijo 115.310, na primorsko banovino 105.386 in savsko banovino 57.893 kilovatov. Instalirana jakost se deli 167.370 vodna, 159.893 parna itd., od tega v naši banovini na vodno moč 56.337 kilovatov, na parno 28.445, na mešan pogon pa 28.445 kilovatov. Velike centrale so naslednje (nad 1 kilovatov): 13 v Sloveniji, 5 v savski banovini, 2 v vrbaski banovini, 6 v primorski banovini itd.

Cestna dela v Sloveniji

V državnem zaključnem računu za 1935-36 je objavil finančni minister g. dr. Dušan Letica tudi zanimive podatke o finančni plati javnih del v naši državi. Del teh podatkov, kolikor se nanašajo na železnice, smo že objavili, danes pa do-

datno objavljamo še podatke o cestnih delih. Pripominjamo, da se statistika nanaša na datum 15. januarja, od katerega sem pa ne bo dosti izprememb in bo slika vseeno popolna, čeprav nas od onega časa ločijo že 4 meseci (vse v tis. dinarjev):

cesta	prorač.	odprt kredit	ostanek iz odprtega kredita	izplačano	treba še
Ljubljana—Kranj	20,00	17,661	2,339	1,800	15,861
Ljubljana—Delnice	10,000	9,535	465	1,300	8,235
Maribor—Št. Lj.	5,000	4,877	123	242	4,635
vsa država	578,000	545,551	32,449	143,940	401,611

	prevzeto	neprevz.
Ljubljana—Kranj	1,789	11
Ljubljana—Delnice	636	664
Maribor—Št. Lj.	207	35
vsa država	132,764	11,176

Kakor kopel telo, tako osveži in očisti zobna pasta Chlorodont usta in zobe.

Posebno po močnem kajenju, ali po delu v prašnem in suhem zraku imate občutek svežosti in čistoče, ki ga zapuščata čiščenje ust z zobno pasto Chlorodont. Zahtevajte po svojem okusu peneci ali ne peneci se Chlorodont, obe kvaleteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Chlorodont

V Sloveniji imamo 1620 zadrug

Na svojem nedavnem predavanju je gosp. dr. Vlado Valentič podal zanimive podatke o številnem stanju našega zadrugništva na koncu leta 1936. Tedaj je bilo pri vseh 4 okrožnih sodiščih v Sloveniji vpisanih 1620 zadrug, ki so se po strokah razdelile takole:

531 kreditnih, 195 nabavnih in prodajnih, 90 mlekarških, 105 živinorejskih, 210 pašniških, 56 kmetijsko-ekonomskih, 21 vinarskih in sadjarških, 7 za vnovčevanje lesa, 21 agrarnih zajednic, 56 združnih elektrarn, 90 gradbenih, 15 zadrug za domačo obrt, 48 obratnih, 35 vodovodnih, 11 osrednjih in 108 raznih zadrug.

Prva hrvaška štedionica v Zagrebu izkazuje v novem poslovanju povečanje vlog in upnikov od 183,4 na 249,8 milij. din. Nove vloge je zavod zlasti porabil za kratkoročna posojila, ki so narasla od 71,5 na 130,16 milij. din. V starem poslovanju so se vloge zmanjšale od 1.204,4 na 1.101,96 milij. upniki od 231,6 na 219,06 in reeskont od 267,5 na 242,6 milij. din. Med aktivni so se zmanjšali dolžniki v tek. računih od 675,4 na 665,9, še bolj pa menice od 410,9 na 319,4 milij. din. Vredn. papirji in konsorcijski posli so ostali v glavnem neizpremenjeni, nadalje so se znižale nepremičnine od 241,7 na 216,4 milij. Čisti dobiček za 1936 znaša 7,2 (6,95) milij., od česar je odbiti dotacije rezervam v znesku 0,5 (0,9) milij. in ostane delničarjem na razpolago še 6,7 (6,0) milij. din. Lani je zavod že izdal za 20 milij. prvenstvenih delnic.

Mestna hranilnica v Varaždinu, ki je bila osnovana pred 6 leti, izkazuje za lansko leto 11,2

(9,2) milij. vlog in 0,09 (0,08) milij. čistega dobička.

Pokojninsko zavarovanje uslužbencev. Pod tem naslovom je v srbohrvaščini izdal knjigo 315 strani g. Albert Vizjak, tajnik ministrstva socialne politike in narodnega zdravja. Knjiga vsebuje zakon o pokojninskem zavarovanju uslužbencev v zadnji izdaji ter njegov komentar. Uvodno prinaša knjiga prikupnega formata nekaj podatkov o socialnem zavarovanju ter o zgodovini pokojninskega zavarovanja nameščenecem, nato pa analizira samo pokojninsko zavarovanje po naslednjih poglavjih: Obveznost pok. zavarovanja (prostovoljno in neobvezno zavarovanje), prijava za pok. zavarovanje, prispevki za pok. zavarovanje, datjave zavarovanja, odloki o vprašanih pok. zavarovanja (pritožbe, razsodilne), kazenske odredbe, odnos pok. zav. do državne oblasti, razne odredbe zak. o pok. zav. in o organizaciji pok. zavarovanja. Knjigi je dodani še par zanimivih tabel o statistiki pok. zavarovanja pri nas. Knjiga ima poseben pomen, ker prinaša tekst zakona in razlago v srbohrvaščini ter bo služila populariziranju pok. zavarovanja tudi v drugih delih države. Koristna bo pa tudi za one, ki se zanimajo za naše pok. zavarovanje.

Bazelska trgovska banka, ki ima interese tudi v naši državi, bo izvedla sedaj sanacijo. Banki je bil lani dne 11. junija odobren dveletni odlog plačil. Banka bo znižala glavnico od 75 na 69,75 milij. v uničenjem delnic, ki so v posesti bank. Nato bo glavnica znižana od 69,75 na 13,95 milij. frankov (od 500 na 100 frankov pri delnici). Knjižni dobiček bo služil za odpis terjatev ter nepremičnin. Če se to izvede, banka ne bo več uživala odloga plačil.

Cement, deln. družba v Belgradu je imela lani pri glavnici 1. milij. Din 0,074 milij. čistega dobička.

Kulturni obzornik

Dr. Jakob Kelemina: Slovensko-nemški kulturni odnošaji v srednjem veku

Ze dobro leto je minilo od meseca februarja leta 1936, ko je imel predavanje v Ljudski univerzi v Ljubljani priznani znanstvenik, univerzitetni prof. dr. Jakob Kelemina o slovensko-nemških kulturnih odnošajih v teku stoletij in se omejil le na srednji vek. Predavatelj je svoje predavanje pridelal in pripravil za tisk ter je pred kratkim izšlo kot brošura (Belgrad 1937). Predavanje, ki je takrat vzbudilo zanimanje slovenskih znanstvenih krogov in o katerem je poročal tudi »Slovenec«, bo sedaj dostopno tudi srbskim in hrvaškim znanstvenikom. Tudi pri njih bo našel odziv, saj se dr. Kelemina v brošuri ozira na hrvaško-nemške, srbsko-nemške in celo bolgarsko-nemške odnošaje. Predavanje je zelo strnjeno in nakazuje obilo neobdelane snovi ter prinaša v Opombah sedem strani drobnega tiska uporabljene literature.

V prvem delu brošure pisatelj prikazuje problem, ki zadeva več kot tisočletno skupno življenje Slovencev z Nemci. Jugoslavija je sploh cela v nekem oziru obojni, mednarodni problem: imamo romanski kulturni pas — zapadna Slovenija in Jadransko ozemlje (ta problem raziskujeta in obdelujeta znani zagrebški romanisti Petar Skok in dr. Sturm), dalje nemški kulturni pas — Slovenija, severna Hrvaška v starem veku (preiskuje dr. Ke-

lemina), dalje ima kultura jugoslovanskih narodov stike z madžarsko, grško in dr. kulturo. Aktualne so postale te študije v povojni Evropi s kreditnem študija germansko-slovenskih odnosov v Pragi. Dragoceno so poteze, ki se pri tem skajejo kot pristne domače; priznati pa je treba, da je živahnih stikov med srednjeevropskimi narodi bilo le malo. V drugem poglavju obdeluje pisatelj zgodovinsko ozadje slovensko-nemških kulturnih stikov in razlaga stare nazive Slovanov. Iz odnosov spoznamo tri faze; v prvi odpor Slovencev do germanstva, v drugi močan vpliv nemške kulture in v tretji kulturno diferenciacijo. Žal, da so nam vprav začetki stikov tudi pri nemških alpskih pisateljih najmanj poznani. Zanimivo so dalje podatki, da so Slovenci imeli na zapadu kot sosedje Retoromane in da so bili romansko-slovenski stiki pri nas prvi. Pisatelj nam tudi zemljepisno lepo predoči naselitev Slovencev. Važni so dalje socialnopravni vplivi nemštva. Med Slovenci nastanejo mesta, ki dobe nemško mestno pravo: vlada »rihter« in vse življenje (v Krškem pravijo n. pr. temo mestne »freite«). Slovenski župan varuje svojo župo od Salzburga pa do beneških ravnin. Slovenci smo pustili torej v agrarni postavi alpskih dežel svoje trajne sledove.

V severni Hrvaški so znane prikazni hospites Tentonič — to so še danes znani zagrebški »šofštari«, ki so bili pozvani od zunaj in so prinesli obrt. Celo v Bosni so živali saški rudarji po meščanskem pravu in so jih zvali n. pr. v rudniškem kraju Olovo »purgarji« (ital. borghesi). Dejstvo je, da so ta mesta, ki so bila ustanovljena po naših krajih, kot otoki germanstva začela počasi hirati iz raznih vzrokov, predvsem gospodarskih. Tako vidimo, da so se v začetku novega veka mesta že slovenizirala. Borni ostanki nemškega meščanstva so razna

Borza Denar

Dne 13. maja 1937.

V zasebnem kringlu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237,20—238,80, v Zagrebu na 238 denar.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,07—8,17, v Zagrebu na 8,0450—8,1450, v Belgradu na 8,0490—8,1490.

Grški boni so beležili v Zagrebu 32,15—32,85, v Belgradu 31,65—32,35.

Italijanske lire so iskali v Belgradu po 2,05, v Zagrebu pa so beležile 199,80—202,20.

Nemški čeki so v Ljubljani popustili na 12,05 do 12,25, v Zagrebu so pa narasli na 12,08—12,28, nadalje so beležili v Zagrebu za konec maja 12,0750—12,2750, za sredo junija 12,0950—12,2950, za konec junija 12,17—12,37, za sredo julija 12,17 do 12,37, za sredo avgusta 12,29 blago. V Belgradu so beležili 12,08—12,28.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1,499,538 dinarjev, v Belgradu 3,259,000 Din. Efektivni promet je bil v Zagrebu slab, dočim je v Belgradu dosegel 786.000 Din.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2398,15—2407,75
Berlin 100 mark	1746,03—1757,91
Bruselj 100 belg	739,95—739,01
Curib 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	214,78—216,84
New York 100 dolarjev	4319,75—4356,07
Pariz 100 frankov	195,02—196,46
Praga 100 kron	151,73—152,83
Trst 100 lir	228,44—231,53

Curib, Belgrad 10, Pariz 19,57, London 21,5825, New York 436,625, Bruselj 73,675, Milan 23, Amsterdam 240,075, Berlin 175,30, Dunaj 81,70 (81,70), Stockholm 111,25, Oslo 108,45, Kopenhagen 96,35, Praga 15,23, Varšava 82,90, Budimpešta 86, Atene 3,90, Carigrad 3,45, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,54, Buenos Aires 133.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 7% inv. pos. 87—88, agr. 52—52,50, vojna škoda prompt. 398—400, begl. obv. 75—77, 4% sev. agr. 51—53, 8% Bier. pos. 92—93, 7% Bier. pos. 84—85, 7% pos. DHB 95—98, Trboveljska 240 do 280.
Zagreb, Državni papirji: 7% inv. pos. 88,25 de-

Spot

Glej športna poročila na 7 strani.

Zveza slovenskih lahkotletskih klubov. (Študijsko) Seja Kazenskega odbora se vrši danes ob 18.30, tehučnega odbora ob 20, upravnega odbora ob 20.30 vse v klubski sobi kavarnе Union, vhod iz Franciškanške ulice, Tajnik I.

SK Storan. Sestanek vseh nogometašev drevi ob 20 pri Kruščiu.

SK Mars; Danes ob 20.20 sestanek vseh igralcev, obvezen za one, ki mislijo igrati na nedeljski tekmi. S seboj prinesite slike za nove članske legitimacije. Vsi delavnosti dnevnega reda prosim polnostojne udeležbe. Od 3 ure dalje strogo obvezen tolnost. Točno in sigurno. Načelnik.

S. T. K. Moste. Današnjega sestanka ki bo ob 20 se moramo vsi nogometaši brezpogojno udeležiti. Zadržki naj se sporoča pisмено. Ob 19 kakor po navadi seja.

Zveza slovenskih lahkotletskih klubov. (7. seja t. o. in 6. seja u. o. 20. IV.). Čitajo se: za Amater: Gosak Martin, za SK Celje: Kragl Josip, Koželj Marij, Lesjak Franjo, Prekorski Branko, vsi s pravico nastopa takoj, Božič Janko (1922), Ložar Rado (1921), Černe Ivo in Stavbe Ivo (oba preje ASK Primorje) z zabrano nastopa do 1. jan. 1938. Z ozirom na Černe Ivo-ta, Stavbe Ivo-ta in Mariček Miloš-a opozarjamo ASK Primorje na čl. 2. t. p. p., za SK Planino: Nadrah Jože in Ahnič Metod, obo s pravico nastopa takoj. — Verificiralo se naslednji rezultati kot rekordi Zveze: skok ob palici: 3,50 m Zupančič Nali (Ilirija), troskok 13,7 m Perpar Gabriel (Primorje), skok v višino z mesta: 1,42 m Lojk Leon (Jadrani), skok v daljavo z mesta: 3,06 m Perpar Stanko (ASK Primorje), disk: 42,74 ing. Stepišnik Milan (Ilirija), kopje: 55,66 m Slapar Franci (ASK Primorje), krogla: 13,19 m ing. Stepišnik Milan (Ilirija) in 13,22 m Osetič Rudolf (Jugoslavija Celje), 300 m: 37,0 sek. Skušek Marjan (ASK Primorje).

Iz 2. sestanka t. o. 7. V.) Ugovor SSK Maratona proti verificaciji Raehle Franca za Železnčarja se vzame na znanje in podeli prepoved nastopa do poravnave klubskih obveznosti napram SSK Maratona. Slednji je po JLAZ-i verificiran z zabrano nastopa do 1. januarja 1938. Pozivamo SSK Maraton, da prečisti njegov v pogledu neporavnanih klubskih obveznosti. Verificacije: Čitajo se pravico takojšnja nastopa: za SK Elan: Vovk Franc, Hočevar Silvo (1919), Gunde Milan (1922), Küssel Smiljan (1923), Predložil Jože (1921), Zibert Franc (1921). — Tečaj: ker niso zadostili pozivu Zveze in H. d. 15. IV. prijavili udeležence tečaja s točnimi njihovimi podatki: pozivamo Slogo Ilirijo, Železnčar, Maraton, Rapid, Amater, Trbovlje, Kranj, Svoboda in Planino, da do prihodnje seja v izogib posledicam po k. p. zadostijo pozivu. — Opozarjajo se vsi klubi, da v bodoče dodajo v razpisnih zapisnikih in poročilih juniorskih tekmovalni vselej juniorsko kategorijo in težino orodja. — JLAZ opozarja vse klube, da bo odslej preverjal njihove prošnje za novo naslovljeno »PRVN-a« le za potrebe njihovih lahkotletskih sekcij. — Cross-country Zveze, 14. III. za seniorska moštva se anulira, ker ni na cilj prispelo predpisano število pravilno verificiranih in prijavljenih tekmovalcev. Verificirala se seniorsko cross-country prvenstvo Zveze za poedince, kakor sledi: 1. Germovšek (Mth) 17:51, 2. Podnečan (Z) 18:12, 3. Končan (Jugoslavija) 18:13, 4. Strnel (Mth) 18:22, 5. Herič (Z) 18:37, 6. Hoč (Mth) 18:37, 7. Trop (Z) 19:12, 8. Kanelar (Z) 19:18, 9. Stranb (Z) 19:37, 10. Seršen Jože (Mth) 20:14, 11. Gril (Mth) 20:15, 12. ju-

Ka-Aba
izborna hrana iz sladkorja
mopskega sodeja in grozdja.

Lahko prebavljivo, čokoladnega okusa, ne zapira. V Ka-Abi je tropično solnce! Ka-Aba vsebuje redilne soli kot materino mleko.

Zdravi in bolani, otroci in odrasli so navdušeni s Ka-Abo, ki poleg finega užika daje moč in osvežuje telo in duh.

Ka-Aba je vedno gotova za uporabo. Na prodaj v trgovinah živil v originalnih zav. 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64, 1/128, 1/256, 1/512, 1/1024, 1/2048, 1/4096, 1/8192, 1/16384, 1/32768, 1/65536, 1/131072, 1/262144, 1/524288, 1/1048576, 1/2097152, 1/4194304, 1/8388608, 1/16777216, 1/33554432, 1/67108864, 1/134217728, 1/268435456, 1/536870912, 1/1073741824, 1/2147483648, 1/4294967296, 1/8589934592, 1/17179869184, 1/34359738368, 1/68719476736, 1/137438953472, 1/274877906944, 1/549755813888, 1/1099511627776, 1/2199023255552, 1/4398046511104, 1/8796093022208, 1/17592186044416, 1/35184372088832, 1/70368744177664, 1/140737488355328, 1/281474976710656, 1/562949953421312, 1/1125899906842624, 1/2251799813685248, 1/4503599627370496, 1/9007199254740992, 1/18014398509481984, 1/36028797018963968, 1/72057594037927936, 1/144115188075855872, 1/288230376151711744, 1/576460752303423488, 1/1152921504606846976, 1/2305843009213693952, 1/4611686018427387904, 1/9223372036854775808, 1/18446744073709551616, 1/36893488147419103232, 1/73786976294838206464, 1/147573952589676412928, 1/295147905179352825856, 1/590295810358705651712, 1/1180591620717411303424, 1/2361183241434822606848, 1/4722366482869645213696, 1/9444732965739290427392, 1/18889465931478580854784, 1/37778931862957161709568, 1/75557863725914323419136, 1/151115727451828646838272, 1/302231454903657293676544, 1/604462909807314587353088, 1/1208925819614629174706176, 1/2417851639229258349412352, 1/4835703278458516698824704, 1/9671406556917033397649408, 1/19342813113834066793298816, 1/38685626227668133586597632, 1/77371252455336267173195264, 1/15474250491067253434638528, 1/30948500982134506869277056, 1/61897001964269013738554112, 1/123794003928538027477108224, 1/247588007857076054954216448, 1/495176015714152109908428896, 1/990352031428304219816857793, 1/198070406285660843963371586, 1/396140812571321687926743172, 1/792281625142643375853486344, 1/1584563250285286751706972688, 1/3169126500570573503413945376, 1/6338253001141147006827890752, 1/12676506002282294013655781504, 1/25353012004564588027311563008, 1/50706024009129176054623126016, 1/101412048018258352109246252032, 1/202824096036516704218492504064, 1/405648192073033408436985008128, 1/811296384146066816873970016256, 1/1622592768292133637547940332512, 1/3245185536584267275095880665024, 1/6490371073168534550191761330048, 1/1298074214633706910038322660096, 1/2596148429267413820076645320192, 1/5192296858534827640153290640384, 1/10384593717069655280306581280768, 1/20769187434139310560613162561536, 1/41538374868278621121226325121072, 1/83076749736557242242452650242144, 1/16615349947311448448490530448288, 1/33230699894622896896981068895576, 1/66461399789245793793962137791152, 1/132922799578491587587924275422304, 1/265845599156983175175848550844608, 1/531691198313966350351697101689216, 1/1063382396627932700703394203378432, 1/2126764793255865401406788406756864, 1/4253529586511730802813576813513728, 1/8507059173023461605627153627027456, 1/17014118346046923211254307254054912, 1/34028236692093846422508614508109824, 1/68056473384187692845017229016219648, 1/136112946768375385690034458032439296, 1/272225893536750771380068916064878592, 1/5

Zgodovinski dnevi na Angleškem

Kronanje angleških kraljev

Angleške slavnosti so minile. Kronanje je končano. Rečeno je že bilo, koliko bo vse to veljalo. Ni čudno!

Kaj stane obleka

Seveda slava in staneta drag denar. Tako stane na primer predpisana slavnostna obleka s hermelinom 36.000 Din. Če pa ni hermelina in je mesto njega samo zajec ali kunec, stane ta obleka samo 12.000 Din. Predpisana obleka vojvode skrbi, da bo to težo brez hudih naporov mogla nositi celih osem ur in pri tem še delati smehljajoči in sladek obraz tisočerm.

Obleka, ki jo bo nosila kraljica je iz rdečega zameta obrobjena s hermelinom in z različnimi zlatimi obšitki. Njena teža dosega skoraj 20 kg in so Angleži silno srečni, ker vedo, da je kraljica Elizabeta utrjena športkinja, ker sedaj so lahko brez skrbi, da bo to težo brez hudih naporov mogla nositi celih osem ur in pri tem še delati smehljajoči in sladek obraz tisočerm.

ki se ji bodo klanjali. Šest majhnih deklic bo nosilo kraljično vlečko. Dvorni ceremonijar je zato izbral dekleta. Častne dame, ki bodo kraljico spremljale, bodo oblečene v zlato obleko. Štiri vojvodinje, ki bodo nosile nebo, pod katerim bo hodila kraljica, to so vojvodinja Norfolška, vojvodinja Rutlandška, vojvodinja Roxburgheška in vojvodinja Buccleuchška, pa bodo oblečene v belo svilo z zlatimi obšitki.

Zgodovinska pojedina odpravljena

Starejši rodovi, ki so v svojem življenju doživeli že kronanje prejšnjih angleških kraljev, pa iskreno obžalujejo, da je letos na zahtevo kralja samega odpadla zelo pestra točka kronskih slovesnosti, namreč veliki banket v Westminster Hallu. Ta banket je bil na večer po končanih obredih kronanja in je bil nujen potreben da so se udeleženci oddahnili in se okrepčali po strašnem celodnevem naporu. Kajti dogajalo se je svoje dni da so kralji od napora omedlevali in Riharda II. so morali vitezi na svojih ramah prinesiti v banketno dvorano, kjer si je opomogel z eno pečeno kuro in s par globokimi požirki prietne angleške medicine. Najbolj v spominu je ostal banket o priliki kronanja Jurija IV., ki je povabil na večerjo 334 najbolj odličnih gostov. Ti so pojedli 160 loncev zelvine juhe z rižem in rezanci, 160 škuc in sulcev, 160 pekač, v katerih se je spekle 320 srninah, jelenovih in prašičjih stegn, nadalje 160 velikih loncev zelnatih prikuh, 70 gnat, 400 porcij močnatih jedi, politih z viskijem. Vsega skupaj so pospravili na tem zgodovinskem banketu 442 funtov goveje mesa, 2047 funtov ovčjeje mesa, 338 telečjih nog, 1610 piščancev, 1730 funtov gnati, klobas in slanine, 8400 jajc. Te ogromne količine živeža pa so zalili s 3000 litri piva, 1200 buteljškami šampanjca, 224 buteljškami rdečega burgundca, 1400 litri belega bordočana, 600 litri vročega rdečega maderskega vina, 350 l ognjenega vina iz Ceresa in ravno toliko, to je 300 l porto vina. Količine zaužitega whiskeyja in drugih angleških žganj kraljeveki ceremoniar za časa Jurija IV. ni zapisal. Vse to samo za 334 ljudi.

Kralju pa so takrat prinesli posebno, po starodavnih navodilih pripravljeno jed, ki se je imenovala »Mess of Dillegrout«, ki je bila neka čudna mešanica, pripravljena iz krompirja, ledvic divje gobca ter polita z nekimi strašnimi polivkami, pripravljenimi iz gorčice, raznih grenkih korenin, česna in čebule, starih slanikov in surovega masla. Ko je kralj pospravil to jed so okrog njega stali s kronami na glavi lordi vsega kraljevstva ter so iz načina kako je jedel prorokovali srečo njegovega vladanja. — Tudi ta jed je bila letos črtana s programa in kralj se bo smel okrepčati kakor vsi drugi smrtniki z običajno človeško hrano.

Zgodovinske nevedčnosti

Tudi sicer je vse tako pripravljeno, da ne pričakuje pri obredih nobenih večjih težav. Vedno pa ni tako gladko šlo.

Letos se bo brez dvoma vse razvilo v najlepšem redu in spomini, ki jih bodo Angleži pri sedanjih slavnostih obujali, bodo samo pompozni doprinos k njihovem ponosu, da je njihovo kraljestvo staro že 12 stoletij.

Pri kronanju kralja Edvarda III. je dvorni maršal lord Effingham, ki bi bil moral kralju izročiti državni meč, docela pozabil ta meč prinesiti seboj h kronanju. Prišel je trenotek, ko bi bilo treba kralju meč izročiti, toda meča nikjer. Stvar je postala nevarna. V zadnjem hipu je priskočil na pomoč londonski župan, ki je ponudil svoj meč in s tem rešil nevarni položaj. Vsekakor pa je to kralja silno raztogotilo. Še bolj ga je pa baje raztogotilo lordovo opravičilo, ko je dejal: »Prosim oproščenja, veličanstvo, drugič bom bolj previden!«

Ko so kronali kralja Jakoba II., se je poleg drugih nerodnosti zgodila tudi tale: Pred kronanjem

niso kralju pomerili državne krone, ali mu je prav. Pri kronanju pa se je izkazalo, da je krona kralju mnogo premajhna, ter da se le slučajno drži na glavi, da ne pade na tla. Ker pa je moral kralj z obema rokama držati druge predmete kronanja, zato ni mogel držati še krone, da ne bi padla. V eni roki je držal kraljevo žezlo, v drugi pa težko državno jabolko. Krona se je nenadno odmaknila ter bi bila padla na tla, ko ne bi bil v zadnjem hipu prestrgel plemič sir Henry Sidney ter pri tem izrekel cesede: »Ni se zgodilo prvokrat, veličanstvo, da je Sidneyveves rešil angleško krono padca.«

Velike muke je morala pri kronanju prestati mlada kraljica Viktorija. Ob njenem kronanju pa se je njena okolica kaj malo pobrigala, da bi šlo vse gladko v redu. Prav nič niso kraljice poučili, kaj naj stori, dabo prav. Ko so ji potisnili v roke državno jabolko, je vprašala: »Kaj pa naj sedaj s tem storim?« Odgovorili so ji: »Vaše veličanstvo naj to, prosimo, drži v roki!« Mlada Viktorija pa je naviona vprašala: »Ali res? Ko je pa tako težko!« Toda njenega kronanja muke s tem še niso bile končane. Anglikanski nadškof je kraljico nataknil prstan z rubinom, kar naj bi pomenilo kraljičino zvezo z ljudstvom, na napačni prst. Ker seveda prstani šel radu na prst, ga je nadškof s silo porinil, da je kraljica zajela. Po kronanju je potem morala dolgo časa držati svoj prst v vodi, da ji je

toliko splahnil, da je mogla sneti prstan. Takrat je kronanje v westminstrski opatiji trajalo cele 4 ure. V opatiji je bilo zbranih 8000 ljudi, takrat ni bilo take ventilacije, kakršna je vpeljana dandanes. Zato si vsakdo lahko misli, kako slabo je moralo biti nežni mladi kraljici v tem zraku in v teh naporih, če so že škofje in moški plemiči skoro omedlevali. Ko je bilo pravkar vse že skoro končano in bi bila kraljica že lahko odšla, je opazil dvorni ceremonijar lord John Thynne, da je škof, ki je bral zadnje besedilo, preskočil dve strani. Ministrski predsednik lord Melbourne je dejal: »To nič ne de, saj tega ni nihče opazil!« Toda lord Thynne je bil strog in natančen mož ter ni popustil. Zahteval je, da je kraljica morala sedeti na prestol in poslušati še tisti dve strani, kateri je bil škof preskočil. Komaj, komaj je prenesla še to.

Ko so leta 1821 kronali kralja Jurija IV., so se po kronanju zbrali gostje v westminstrski dvorani k banketu. Bili pa so nemalo začuden, da kralja še ni bilo. Šli so ga iskat, pa ga niso mogli najti. Nazadnje so ga našli v njegovi spalnici, kjer je napol slečen, toda s krono na glavi, tekal po sobi. Ko so ga vprašali, zakaj to, je odgovoril, da mora tekat, da mu začne zopet pri krožiti po žilah, ker je popolnoma zastala zaradi dolgega sedenja. V naglici in utrujenosti pa je pozabil sneti težko krono z glave

Vaje angleških letalcev. Letalci vseh angleških dominijonov se morajo na angleškem letališču enotno uriti, da bodo sposobni voditi vsakršno letalo. Na sliki vidimo letalce, ki na dano znamenje hite k letalom, da se takoj dvignejo.

Španski begunci na Češkem

Od 6. t. m. se je v lepem češkem mestecu Lazne Sedmihorky naselilo 47 španskih beguncev, ki se jim je posrečilo, da so ušli peklju Madrida. Lazne Sedmihorky je kopališče, lasti rodovine Aehrentalov, katera je stari Avstro-Ogrski dala zunanje ministra.

Španski begunci, ki so prišli na Češko, so po večini mladi ljudje, en plemič, en poslanec z ženo in en španski diplomat, vsi drugi pa so meščanskega rodu, povečini bogati ljudje, samo nekaj siromašnih študentov je med njimi. Med njimi je 7 žensk, od katerih so 4 omožene žene, ki so prišle s svojimi možmi, druge 3 pa so prišle s svojimi brati. Ti begunci živijo sedaj v tem letovskem hotelu kakor pravi gostje, so dobro oskrbovani, igrajo razne družabne igre, samo njihovo gibanje je omejeno ter pod strogo policijsko kontrolo. Vsi ti begunci so pristižni generala Franca, toda med seboj se po svojih nazorih precej razlikujejo. Močnejša skupina kakih 7 beguncev bi hotela prevzeti vodstvo vseh beguncev, toda policijsko nadzorstvo, ki deluje sicer dovolj taktno, ne dopušta, da bi se med seboj preveč trdno povezali.

Kakih 200 Francovih pristašev se je v Madridu zateklo na češkoslovaško poslanstvo, kjer so iskali rešitve. Večina je bila žensk in otrok. Toliko ljudi pa seveda ni dobilo prostora v poslopju poslanstva, zaradi česar je češkoslovaški poslanik najel v bližini večjo hišo, kamor je potem spravil vse begunce, ki so se zatekli pod njegovo varstvo. Na to hišo so potem izobesili češkoslovaško državno zastavo, nakar so begunci bili v njej varni. Življenje v tisti hiši je bilo seveda zelo preprosto, vendar je morala češkoslovaška država skrbeti za preživljanje beguncev, ki so se sredi Madrida zatekli pod njeno varstvo.

To pa seveda ni bilo trajno mogoče, zlasti, ker je bil Madrid od belih čet hudo obstreljevan. Zato je češkoslovaška vlada sklenila tisto hišo s poslanstvom vred izprazniti, čemur je potem pritrčila tudi španska rdeča vlada v Valenciji. Tako se je

vse skupaj izselilo na Francosko. Zenske in otroci so povečini ostali na Francoskem, medtem ko je valencijska vlada zahtevala od češkoslovaške, da ne sme tamkaj pustiti za boj sposobnih moških. Tako so potem moški morali naprej na Češko ter so se morali vrhu tega še zavezati, da se med tem časom ne bodo ukvarjali s politiko.

Ko so begunci pri Hebu prestopili češkoslovaško mejo, so jim pobrali njihove potne liste, da se torej niso več mogli svobodno gibati po Češkem. V posebnih železniških vozovih so jih nato skozi Prago prepeljali v kraj sedanjega njihovega bivanja.

Takoj prvi dan jih je obiskal bivši španski poslanik v Pragi Gasper Sanzy Tovar, katerega je rdeča vlada odstavila ter sedaj živi kot zasebnik v Pragi. Kmalu nato jih je obiskala tudi gospa Formankova, žena češkoslovaškega diplomata, ki deluje v Madridu. Dva begunca je povabil v svoj grad grof Aehrental, ki je pred nekaj časa sam bil na Španskem. To je bilo takoj spočetka. Sedaj pa je beguncem strogo prepovedano občeitati s tujimi ljudmi. Pač se lahko v kopališču in v okolici prosto gibljejo, lahko hodijo v bližnje mestece nakupovat potrebščine, toda vse pod nadzorstvom policije in v spremstvu nadzornih organov, ki pa hodijo z njimi peš, da ni preveč zgledevanja po cestah.

Navadno jih spremljajo trije možje: eden je od češkega notranjega ministrstva, to je ministrski uradnik. Drugi je orožnik. Tretji pa je kot jezikovni posredovalec g. Antonín Kalenda, češkoslovaški državljani, ki je nad 50 let imel v Madridu svoje krojaško podjetje. Ta mož se je v Madridu oženil, dobil družino, pa je sedaj med državljansko vojno tudi moral bežati na češkoslovaško poslanstvo, odkoder se je že pred skoro 3 meseci vrnil domov na Češko. Ta mož torej nekako posreduje za te španske begunce.

Z uslužbenci nekateri Španci govore polomljeni nemščino, večina pa niti tega ne zna. Za njih preživljanje skrbi sedaj Rdeči križ. Ker pa imajo nekateri begunci precej denarja, ki so ga že med begom dvignili iz svojih naložb v marselskih bankah, bo najbrž kmalu izšel ukaz, da morajo skrbeti ti sami za sebe. Kaj pa bo z drugimi, to sedaj še študira češko notranje ministrstvo. Najbrž jih bodo razdelili v dve kategoriji.

V eni kategoriji jih je 10, v drugi pa 37. Na

Sloveči švicarski letalec Mittelholzer, ki se je smrtno ponesrečil v avstrijskih Alpah. Mittelholzer je znan po svojih letih čez Afriko.

Grob kralja Alarika odkopavajo

Pred nekaj dnevi smo poročali, da je mlada francoska znanstvenica Crevolin s pomočjo svojih instrumentov dognala, da je grob kralja Alarika 7 metrov pod zemljo na mestu, kjer so blizu reke Busento pravkar začeli kopati temelje za novo apnenico. Njene trditve so imele na sebi precej verjetnosti, ker so med kopanjem temeljev za apnenico tamkaj res izkopali marsikaj zanimivih stvari. Dognala je tudi, da je reka Busento nekdanj tekla prav po tistem kraju, kjer so sedaj kopali. Zato je svoje izkopavanje nadaljevala.

Sedaj je izkopala med velikimi skalami, ki so nekdanj bile zakopane tja, tudi človeške kosti, ki so bile od 4 ljudi. Ti ljudje so bili pokopani na tistem kraju že pred mnogimi stoletji. Ta najdba morda potrjuje tisto zgodovinsko pripovedovanje, da so Alarikovi vojaki, ko so dali zakopati truplo svojega kralja, umorili in zakopali tudi tiste sužnje, ki so za kralja kopali grob, da ne bi nihče nikoli ne izvedel, kje je pokopan kralj zahodnih Gotov. Morda so izkopane kosti res kosti tistih sužnjev, zlasti ker so Gotje na trupla umorjenih sužnjev zavali velikanske skale. Te skale so res našli. Trupa so našli 4,60 m globoko.

Do tja so sedaj prikopali. Sedaj pa morajo počasneje kopati, ker je treba jamo zavarovati, da je ne zalije voda, ki silni vanjo. Pačica francoske znanstvenice pa nakazuje, da se v globočini 7 m nahaja vse polno zlata in dragocenih kovin. Tam je najbrž res Alarikov grob.

Od povsod

Za sračno svezjo med Prago in Rimom je bila 11. t. m. sklenjena med obema državama posebna pogodba.

Obvezno delovno dolžnost je uvedla Japonska. Vsakdo bo moral 6 mesecev delati za povišanje domače industrijske produkcije.

Kuga je izbruhnila v kitajski provinci Fukijen ter je začela posegati že v provinco Anhvaj. Več sto ljudi je kuga že pobrala.

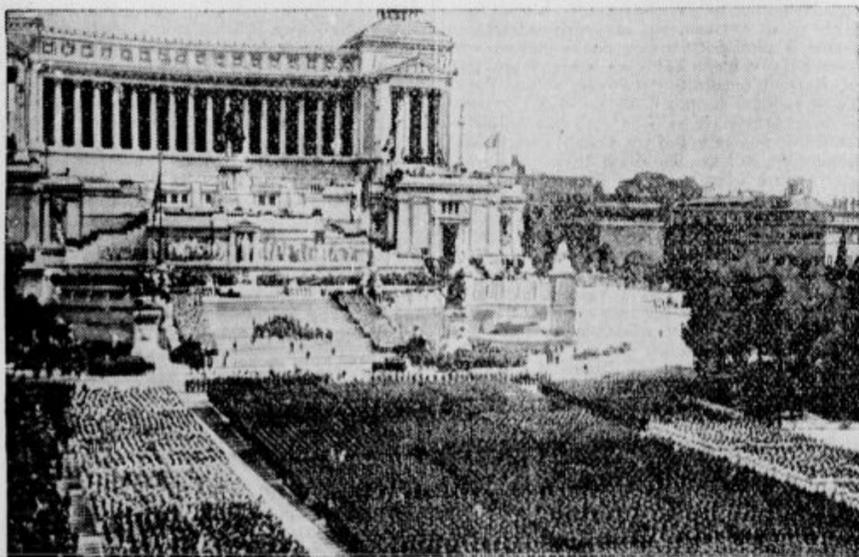
Smrtna nesreča v kraljevem sorodstvu med kronanjem. Med kraljevim kronanjem v Londonu se je v sorodstvu kraljeve družine zgodila smrtna nesreča. Bližnja sorodnica moža kraljeve sestre earla of Harewood je stara šele 4 leta. Piše se Joan Hamilton Russel. Njen oče je kot grof v sprejvodu moral pred kraljevo princezino nositi krono. Medtem je bila tudi njena mati zadržana v službi kraljice matere. Mala deklica pa je hitela v hišo, odkoder bi morala gledati sprejvod, k oknu, pa je padla skozi odprtino odprtega dvigala v globočino. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrla. Oče do konca slovesnosti ni smel izvedeti za nesrečo, medtem ko je mati prihitela k umirajoči hčerki, toda je po njeni smrti takoj morala hiteti v opatijo, da se ne bi opazilo, kaj se je zgodilo.

Zemeljski plin se je vžgal pri kopanju novega petrolejskega vrelca v Kosovu v vzhodni Poljski. V nevarnosti so bližnji gozdovi.

Poldrugi kilometer dolg snežni plaz je v Swardu na Aljaski zasul in usmrtil 6 zlatokopov. Sneg leži tam do 9 metrov na debelo.

106 let stara ženska zasadila spominski hrast. V angleškem kraju Taunton so te dni imeli slovesnost posebne vrste. V spomin kronanja je najstarejša ženska Anglije, 106 let stara gospa Conte, zasadila tamkaj spominski hrast. Zenska je preživela že 6 kraljev ter se spominja že treh kronanj. Mladi kraljevi dvojici je poslala pozdravni brzojav.

to drugo kategorijo se nanaša dogovor z rdečo špansko vlado, ki je češkoslovaška vlada nanj vezana. Teh 37 ne sme nikamor brez nadzorstva. Drugih 10 pa lahko gre, kamor hoče. Ti so prelovoljno prišli z onimi 37 ter se lahko tudi, če hočejo, ločijo od njih. Lahko gredo celo v Nemčijo, če žele. Med onimi 37 je tudi Španec, ki se mora v Pragi dati operirati, za kar pa mora dobiti posebno dovoljenje češkega notranjega ministra.

Na trgu Venezia v Rimu so Italijani slovesno praznovali obletnico ustanovitve rimskega imperija.

Automobilski čoln

Takle čoln je iznašel ameriški tehnik George Powell. Izdelan je tako, da je obenem motorni čoln in obenem avtomobil. Kadar hoče voznik, ga uporablja za avto po suhem, kadar pa je treba, je lahko motorni čoln. Bodisi kot eno, bodisi kot drugo pa je silno hiter.

KODAK VOLLENDIA 620

s sprožilcem na kameri je pravo malo tehnično čudo! Kajti - tudi krašje časovne posnetke od 1/2 do 1/10 sek. lahko napravite iz roke - ostro in jasno - brez stojala

Pomnite:

Kodakova Vollenda 620 predstavlja

to,

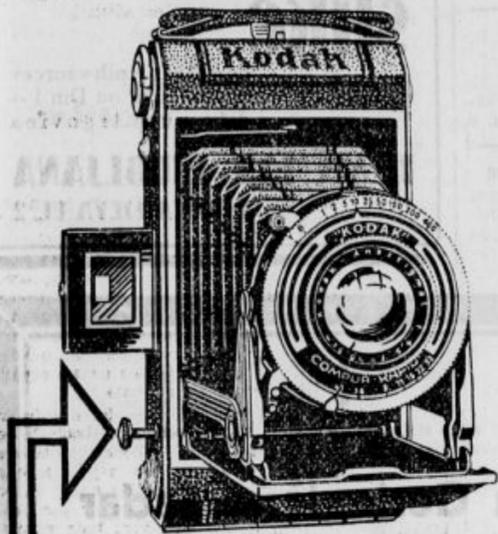
kar si Vi želite!

Različne jake optike, vgrajeni samosprožilec, izvedba v kromu itd.

Zahtevajte ponudbe od Vašega foto trgovca ali naravnost od tt.

KODAK, d.s.o.j.

**ZAGREB
ILICA 24**

Mozart: Requiem

Zalni koncert za † M. Hubadom.

Zelo primerno je Glasbena Matica ljubljanska počastila spomin svojega nekdanjega ravnatelja in velikega pevovodje † Mateja Hubada z izvedbo plemenite umetnine, kot je Mozartov »Requiem« za soli, zbor in orkester. Koncert — ki je bil istočasno tudi resna in pomembna umetniška prireditev — na kateri so sodelovali pevali-solisti (soprani: Zupčičeva, altistinja Bernot-Golobova, tenorist Banovec in basist Beletto), orglavec (pianist: Ranko Ravnik), mešani zbor (Glasbena Matica) in operni orkester pod vodstvom dirigenta Mirka Poliča, — je izvenel v resni umetniški ubranosti.

Svoje poslednje delo, v katerem se je poslavljajal od zemскеga življenja in v katerem je nakažoval že bližajoče se skrivnosti onostranstva, je Mozart odel v obliko requiema, ter tako najbolj verno in močno upodobil kot človek svoja poslednja doživlja. In ta dih smrti, ki je velikega mojstra v zadnjih življenjskih utripih obdajal, je prešel in se upodobil tudi v glasbenem liku, ki se je kot poslednja pesem izvil iz razboljene in žaljene, a vedno dobrotne in odpustajoče umetnikove narave. Zato to Mozartovo delo ne more utajiti, da je prejele od svojega stvaritelja na pot njegov poslednji blagoslov, ki počiva od tedaj v tem delu samem, a se vedno znova razliva na vse, ki se mu približajo z dobre mislijo in s čistim srcem, da morejo tako ob njem doživeti kljub grozi poslednjih stvari polno miru in lepote ter blago nakazilo odrešenja. — Kakor je bil sicer Mozart v svoji umetnosti najčistejši klasik, ki ga je v oblikovanju neupogljivo vodila zakonitost čistih glasbenih oblik, kot jih nosijo toni že sami v sebi, kadar se kakorkoli družijo med seboj, in kakor je zato Mozartova umetnost kristal glasbene umetnosti, tako se je velikemu umetniku v poslednjih delih ta čistost zameglila, ker jo je skalil problem človeka. Rastjoča notranja razdvojenost, iz koje neprizanesljivega trenja se je vedno znova izvijal krik po rešitvi, po spoznanju končne rešitve, ta razdvojenost človeka je narekovala umetniku novo obliko, ki je razrahljala že postavljene meje in se svobodno razpela v širino in dolžino, da manifestira človeka, ki je z vso svobodoljubnostjo in z vso odkritosrčnostjo razgrebel samega sebe v duši do skrajnih meja, da se mu kakorkoli že odstre pot do resnice in s tem do odrešenja. — V toliko pa je Mozart v svojih poslednjih delih in predvsem v svojem labudjem spevu, kot ga pomenja silni, v vso skrajnosti človeške duševnosti posegajoči in že v onostrani umikajoči se »Requiem«, postavil skladni kamen za vso silno romantično in preromantično glasbeno umetnost do zadnjega časa.

Ta umetnina je bila za izvedbo dostojno pripravljena ter z resnobo in s spoštovanjem podana. Dirigent je vodil z gotovostjo, s posebnim zmisлом za široke, v zvoku močno izražene misli in povezoval v enotno pestro zvočno gmoto. Pevci-solisti so s primerno poglobljenostjo in v zmislu koncertnega podajanja oblikovali svoje melodične like in jih povezovali v lepo pisano tkivo. Pevski zbor je svoj del podal ubrano in v pravem sorazmerju glasov in motivov, pri čemer ni popustil, čeprav se je hotela mestoma zamajati zapletena zvočna snov. Čisto jasno in v pravem sorazmerju se je spajal z zborom lepo barvani zvok orgel. In ker se je celo lepo zival tudi orkester, je izvenela umetnina lepo in primerno svojemu značaju. Le tihe poglobljenosti in prave zamišljenosti je bilo manj in jo je prehujo nadomeščala neka trda doslednost, ki je nastala, ne vem, ali iz neupogljive volje, ki v zvezi s skrivno bojnostjo stremi po čim trdnější ritmični in sploh zvočni ubranosti, ali pa iz zavestnega namena, ki izvira iz tako okrenjenega življenjskega pojmovanja, ki pa utegne biti preveč hojeno in premalo občuteno. Za uvod je obrtal v izbranih besedah Marjan Lipovšek osebnost Mateja Hubada in njega pomen za slovensko glasbeno kulturo.

Koncert se je vršil v veliki Filharmonični dvorani (lahko bi bil bolje obiskan!) in je treba kot posebno razveseljivo dejstvo omeniti, pa naj bo vse že kakorkoli, da smo vendar enkrat tudi v Ljubljani doživeli donenje orgel v koncertni dvorani. V. U.

Ljubljanska drama:

Gostovanje v Nušičevi komediji »Dr.«

Zanimivo priliko, da bolje spoznamo bistvo Nušičevih srbskih komedij, nam je nudilo dvoje gostovanj v vlogi Živote Cvijoviča, ki je glavna oseba v komediji »Dr.« Pri nas igra starega Cvijoviča g. Cesar in mu je dal podoba denarnega mogoca, katerega je nalahno prekrila zapadna civilizacija, pa tembolj ostró udarja iz njega samozavestna lokavost in poslovna pretkanost. Popolno drugačno podobo nam je dal g. M. Markovič, ki je gostoval okoli velike noči. Ta Života je bil človek, ki je prišel od spodaj in tudi z vsem svojim bistvom tam ostal, človek ki mu denar ni samo v krvi in glavi, ampak v vsej prvotnosti — prehitela ga je vsa družina, on je edini stari cinar, kakor da je ves oživel iz komedije Sterija Popoviča. Zato je režala velika neskladnost med našo celotno igro med prizoriščem in glavnim igralcem, ki je bil sam zase kot star realističen spomenik, nikjer teatraličen, v vsem globoko resničen. — Popolnoma nova pa je podoba, ki jo nam je sedaj prinesel g. Dušan Radenkovič iz Belgrada. Njegov Života ni toliko realističen kakor reprezentativen. Zato je tudi najvidnejša poteza njegove igre, da se obrača k občinstvu, kar je precej v bistvu Nušičeve satirčne oziroma glasonske komike, namenjene resnici in zadoščanju obnem. Zato se zdi, kakor da g. Radenkovič z Nušičem samim hoče igrati Nušiča, v njegovi podobi je obenem že tudi opazovalec in celo neka samozavest podoba. Zato je ta podoba premaknjena v junaške poteze, v občutek avtorjeve in igralčeve zmogovitosti in priljubljenosti. Postavila nam je dobrodušen komičen kolos, ki je smešen samemu sebi in občinstvu. V Radenkovičevem Životu Cvijoviču ne gre tedaj več samo za umetnost, ampak za družbo, ne za globine, ampak za širino. Pa kljub temu mu ne moremo odreketi resničnosti, zakaj prav ta zunanja polnost in notranja ustrojenost prehaja v moralni tip, ki je žalibog reprezentativni zastopnik balkanščine. — Tako smo v Radenkovičevem pa tudi Markovičevem Životu poleg žive Nušičeve besede občutili tudi njeno živo podobo, vsako v svoji posebnosti. Priponil bi še, da se je ob zadnjem gostovanju posrečila tudi večja skladnost celotne igre, zlasti po zaslugi g. Današa, ki je močno podpiral gosta, čeprav bi smel imeti pravico do neslovenskega jezika samo gost. F. K.

Pri 40 letih že plešast?

Morda se tudi pri Vas pri 30 letih koža že sumljivo svetlika skozi lase. Potem boste plešasti še predno dopolnite 40 let. In to po lastni krivdi, ker lasišču kratite potrebno hrano. Nega las, ki tkivu za rast las ne dovaja hranljivih snovi, potrebnih za rast las, nima prav gotovo nobene vrednosti.

Znanstveno je dokazano, da v vseh slučajih izpadanja las vsled prevelikega duševnega ali telesnega napora, ali vsled splošne slabosti, od prhljaja ali izčrpanosti lasnega korena — vedno je temeljni vzrok v nezadostni prehrani tkiva za rast las.

Priznajte, da ste tudi Vi že poskušali s posebno frizuro prikriti svoje razredčene lase?

Vam ni potreba, da ste takšni!

Odkar je imejitelj Nobelove nagrade za kemijo, znani raziskovalec vitamini Sir Frederick Hopkins dožgal, da je tryptophan neobhodno potreben za vsako rast, za vsako preprečenje pleše — od takrat ni več nevarnosti za izpadanje las.

Na temelju del Sir Fredericka Hopkinsa je dobil znani biolog Dr. Weidner iz neke keratinske baze ne samo tryptophan, ampak vseh 14 substanc, ki so potrebne za rast las. On je te organske substance kombiniral v idealno hrano za lase, ki je danes že po vsem svetu znana pod imenom Neo-Silvikrin.

Silvikrin

naravna hrana za lase

Silvikrin takorekoč prekopava lasišče, prekrbuje oslabiljeno tkivo za rast las s hranljivimi substancami za krepitev in utrjuje lasne korenine. Ugodno delovanje prične takoj. Že v nekoliko dneh lahko ugotovi e uspeh. Prhljaj izgine čudovito hitro, lasišče postane čisto ter ostane zdravo, lesne korenine zopet normalno delujejo izpadanje las preneha in lasje prično nanovo rasti.

Silvikrin se prodaja po celnem svetu. Proizvajanje je zavarovano z mednarodnimi patenti.

Kaj Vam je potrebno!

Za vsakodnevno negovanje las zahtevajte Lotion Silvikrin.

Z vsakdanjo uporabo vzdržuje kožo na glavi zdravo in rodovitno, oživlja tkivo za proizvodnjo las, pospešuje rast las in povzroča, da pride do popolnega izraza vsa naravna lepota las.

Onemogoča tvorbo prhljaja in izpadanje las, kakor tudi motnje v rasti las.

Mala steklenica . . . Din 27—
Steklenica za 2 meseca Din 48—

Za rast las in proti prhljaju zahtevajte naravno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Nov preparat, ki z zunanjim dovajanjem organske hrane za lase uspešno hrani tkivo za proizvodnjo las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

V resnih slučajih izpadanja las, trdovratnega prhljaja, redčenja las in kadar preti plešavost.

Steklenica za 1 mesec . Din 66—

Silvikrin Laboratories

London - Paris - Berlin - Bruxelles
Rotterdam - Zürich

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
Hinko Mayer i drug, Zagreb

Dobi se v vseh strokovnih trgovinah

Silvikrin

poživlja rast las

Solarski koncert pri Dev. Mariji v Polju

V nedeljo, 9. maja 1937 pop. je priredil mladinski pevski zbor tukajšnje ljudske šole pod vodstvom šol. upravitelja g. Ivana Primožiča v šolski dvorani pevski koncert v korist naraščaju Rdečega križa. Na sporedu, ki je bil skrbno in posrečeno izbran ter smiselno urejen, je bilo kar 25 mladinskih pesmic. Reči moramo, da je mladi zbor, ki je pred širšo javnostjo prvič nastopil, stavljen nalogu pod spretnim vodstvom svojega g. pevovodje odlično rešil. Vse pesmice je zapel zbor brez not na pamet. Pesmica za pesmico je donela iz mladih, svežih, že dobro izvežbanih grl pristrčno ljubko, toplo občuteno, smiselno, dinamično pravilno, presenetljivo gladko in dovršeno. — Poslušalci smo imeli ob nežnih zvokih ljubkih mladinskih pesmi mnogo plemenitega veselja in užitka, zato nismo štedili s pohvalo in pritrjevanjem. Zal pa, da je javnost pokazala tako malo smisla in zanimanja za plemenito prizadevanje mladinskega zbora. Udeležba je bila proti pričakovanju pičila, zlasti od strani tistih, od katerih bi po pravici smeli pričakovati več zanimanja. — Mladinskemu pevskemu zboru, posebno njegovemu pevovodju g. upravitelju, k doseženemu uspehu čestitamo in ga pozivamo, naj na začetki poti vztraja in gre dalje k novim uspehom ter z lepo slovensko pesmijo dviga duha in razveseljuje srca s plemenitim veseljem.

Tekmo v slalomu priredi SPD Celje na binokostni ponedeljek pod Ojstrico v Savinjskih Alpah. Dohod na severno pobočje Ojstrice, kjer se prične ob 10. smusko tekmovalje, je najprikladnejši iz Logarske doline. Tekmovalci naj se pripravijo prireditelju. Prijave se bodo sprejemale do nedelje zvečer tudi v Aleksandrovem domu v Logarski dolini, ki je že oskrbovan in nudi vsem svojo gostoljubno streho. — O praznikih bo odprt tudi Frisaulov dom na Okrešlju, kamor bodo pohiteli mnogi izletniki. Korosica je še vsa v zimskem razpoloženju, pokrita s 4 m debelo snežno plastjo. Smučarji imajo tam pravi raj, idealen sneg in solčno nebo.

Sekcija lahko atletskih sodnikov JLAZ-e za dravsko banovino, Ljubljana (službeno). Na ustanovnem občnem zboru sekcije lahko atletskih sodnikov JLAZ-e za Dravsko banovino v Ljubljani, dne 9. t. m., kateri so podrejeni vsi sodniški odbori na teritoriju Zveze slovenskih lahko atletskih klubov, je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Gorjanc Jakob, tajnik Sancin Savo, blagajnik Soukal Ciro, revizorja Cimperman Maks in Trtnik Metod. Uradni naslov sekcije je: Savo Sancin, Tavčarjeva ulica 1-III. Predsednik: Gorjanc Jakob v. r., tajnik: Sancin Savo v. r.

Razpis

Kolesarska sekcija ZSK »Hermes« — Ljubljana 7. razpisuje za nedeljo, 30. maja 1937 ob 13 pod pokroviteljstvom predsednika kolesarske podzveze »Ljubljana« g. ing. Karla Jax-a, veliko medklubsko cestno krožno dirko za glavno in juniorsko skupino na običajni progi: Zgoranja Siska - Koseze - Podutik - Gilnee - Dolnice - Dravljje - Zgoranja Siska s startom in ciljem pred restavracijo »Carmans« Proga, ki je dolga 8 km, prevozi juniorji 5 krat (80 km), prvostvni dirkači pa 10 krat (80 km) in so za to razpisane sledeče nagrade:

I. pokal, 2. 3 in 4 praktične nagrade, 5 in 6 spomske diplome, 7 spomske kolajne.

Glavna skupina: 1. krasen pokal, 2. tabular in spomske diplome, 3. 4 in 5 praktična darila, 6 in 7 spomske kolajne.

NAVODILA
I. Pravo startati ima vsak dirkač, ki poseduje pravilno izdano legitimacijo kolesa Zveze kr. Jugoslavije za leto 1937.

II. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestno-policijskih predpisih.

III. Kolesa morajo biti s ozirom na nevarno progo opremljena s sigurnimi zavorami na srednjem in zadnjem kolesu), brez katerih bo dirkač start prepovedan.

IV. Dirkač, ki se v teku dirke količnik posluž vodstva kake tretje osebe (najsiho motorista, avtomobilista ali kolesarja) razen sokonkurenta, bo takoj diskvalificiran.

V. Eventualni protesti se morajo vložiti najkasneje pol ure po končani dirki (za vsako skupino ločeno) v vlogo Din 25 prirediteljski komisiji, katera se v primeru, d apritožnik dokazuje upravičenost svoje pritožbe, vrne, sicer pa ta znesek pripade v korist prireditelja.

VI. Vpisnina v dirki je določena na Din 5. za garancijo nahrbitne številke se poleg vpisnino pobere še Din 10, ki se pa po oddaji številke povrnejo.

VII. Dirkači se morajo javiti prirediteljski komisiji najmanj eno uro pred pričetkom dirke.

VIII. Vsak dirkač se mora odredban prirediteljske komisije pokoriti, nasprotno pa se izključil od tekmovanja in preda v nadaljni postopek.

Vse razpisane nagrade se razdelijo na družabni zabavi, ki bo po končanih dirkah v Carmanovi restavraciji.

Nadaljevanje športnih poročil na 5 strani.

Sport

Lahkoatletske tekme ASK Primorja

Sobota ob 18., nedelja ob 15.30.
Igrišče ASK Primorja.

Nacionalni meeting ASK Primorja v soboto in nedeljo po JIŽ in Zvezi slovenskih lahkoatletskih klubov določen kot izbirni za določitev državne reprezentance, ki nastopi konec tega meseca v Zagrebu v revanšnem dvoboju proti Češkoslovaški.

Ta sklep bo spravil na igrišče najboljši lahkoatlete vseh klubov dravske banovine, ki bodo skušali v najostrejši borbi z našimi reprezentanti dokazati, da bo treba v doglednem času računati tudi na nje o priliki reprezentativnih tekmovalj.

Doslej prišlele prijave: Rapid pošlja najboljšega svojega sprinterja Mondererja, Zelezničar odličnega dolgoprogaša Podpečana, srednjeprogaša Heriča in Ledineka, metalca Hladeta in izvrstnega juniorja Straniča, Litija pošlje nekoliko svojih najboljših, Jugoslavija (Celje) številno ekipo, predvoteno po najboljšem slovenskem metalcu krogle Osetiču, ki je že na svojem letošnjem prvem nastopu zboljšal naš rekord na 13.22 m, in srednjeprogaša Končana, obetajo, da bo prireditev ne samo po številu, temveč tudi po kvaliteti prekosila vse dosedanje. Ker je poleg tega tudi vstopnina propagandno nizka, računamo, da bo športno ob-

činstvo s polnoštevilnim obiskom nagradilo lepa stremljenja naših lahkoatletskih pionirjev.

Binkoštni nogometni brzoturnir s sodelovanjem SK Ljubljane, ZSK Hermesa, SK Jadrana in SK Mladike.

Turnir za pokal ljubljanskega župana g. dr. Adlešiča bi se imel vršiti v režiji SK Mladike že za veličnoč. Vendar pa takrat vremenarji prireditelji niso bili naklonjeni, zaradi česar bomo gledali to prireditev na binkoštno nedeljo dopoldne pri izločilnih, popoldne pa pri finalnih tekmah. Imena sodelujočih klubov pomenjajo najboljše, kar premore nogometna Ljubljana. Pa tudi način igranja je nadvse privlačen, saj se razvijajo dogodki v teku enega dne od izločilnih tekem do finala. Če bo tudi organizacija tako brezhibna, kakor preteklo leto, potem bo obisk in finančni efekt za prireditelja brez dvoma še močnejši, kakor preteklo leto. Zelim, da bi naše športno občinstvo podprlo prizadevanje organizatorjev, ki mu žele nuditi za praznične revije najboljših moči. Vstopnina je propagandno nizka. Preskrbljeno bo tudi za udobne seže.

Krasna birmanska darila po globoko znižanih cenah Vam nudi znana tvrdka
F. M. Schmitt
 Pred Škofijo 2, Ljubljana, Lingarjeva 4
 Oglejte si blago brezobvezno!

*** KINO ***
UNION
 Danes poslednji!
 Filmska zgodba iz življenja maiega dečka
Ulica do raja
 Hans Moser Peter Bosse
 Dodatek: Slovenski film o kraljski sportu v savski soteski pri Trovovljah in na Orljanskem jezercu.
 Foto: prof. Kavnik.

SLOGA
 Na splošno željo samo še danes!
 Prekrasna ljubeznska romanca
Demon ljubezni
 Loretta Joung Robert Taylor

MATINEJA ob 14-15 uri
 Mala Shirley Temple v ljubki vlogi
Mali polkovnik

MATICA
 Danes poslednji!
 Vesela filmska komedija
Dvojčke v eni osebi
 Adea Sandrock Ralph, Artur Roberts
 Danes predstava samo ob 16 in 21-15 uri, preostala ob 19-15 odpade valed koncerta.
 Predstave ob 16, 19 in 21-15 uri

MALI OGLASI
 V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1-; žentovanski oglas Din 2-; Najmanjši znesek za mali oglas Din 10-; Mali oglas se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računata enokolonjska, 3 mm visoka petina vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobe
Fotokopista
 iščemo za takoj. Ponudbe pod »Drogerija« št. 7604 upravi »Slovenca«.

Praktikantinja
 trgovsko izobraženo, resno, pridno moč iščem za pisarno. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Začetnica« 7597.

Prodajalka
 marljiva in prikupljiva mlajša moč, dobro vzgojena, ki bi pomagala po potrebi tudi v gostilni — se sprejme v meš. trgovino blizu Celje. Ponudbe nasloviti na: Poštni predal 55, Celje.

Prostranski zaslužek
 nudim osebi s prav lepo majhno pisavo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Tiskane črke« 7598. (b)

Prodamo
Zahtevajte povsod
 pristno »Jogourts« mleko od Prve ljubljanske mlekarne, Tyrseva cesta 17. Imam veliko zalogo čajnega masla. (1)

Za potovanje
 ročne kovčega, torbice, nahrbtnike itd. v veliki izbiri priporoča IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (1)

Ure za birmo
 nudi najcenejše PAKIZ IVAN, Ljubljana, Pred škofijo 15. (1)

Polnomasten sir
 polemendolski in fine domače salame dobite pri I. Buzzolini, Lingarjeva ulica. (1)

Trenchcoate
 vetrne suknjice, novosti za sportne obleke - nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (1)

Za birmo
 ročne torbice od 8 Din naprej v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (1)

la. cvetlični med
 novi, 10 kg 140 Din, 30 kg 350 Din, jajca, 720 kosov, sveža, zajamčena 350 Din, franko voznina razposlila G. Drechsler, Tuzla. (1)

15 Din
 stane popolnoma nova gramofonska plošča svetovne znamke Homocort. Prvovrstne gramofone pod nabavno ceno - nudi, dokler traja zaloga: Ljubljana, Siška, Jernejeva št. 25. (1)

Obrt
 Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme nitro Izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Uprava »Slovenca« Maribor
 Koroska cesta 1
 Podružnica: Aleksandrova 6
 Sprejemajo se oglasi in naročniki lista. Izvršujejo vsi upravni posli in dajejo pojasnila ki spadajo v delokrog upravnštva lista.

Denar
Vrednostne papirje
 vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani. Kre' ov trg 10, tel. 27-52

Bančno kom. zavod
 Maribor, Aleksandrova 40
 vam vnovči
VLOGE
 vseh denarnih zavodov najbolje. — Obrnite se le na naš zavod, ker vam po potrebi tudi vnaprej pošljemo gotovino. — Za odgovor priložiti za Din 3.— znakik.

Posrestva
Lepe stavbne parcele
 v bližini Sv. Jožefa na prodaj. Vprašati: Faninger, Celje, Glavni trg 8.

Kunaver Ludvik
 gradbeno-strokovno naobraženi posredovalec. Cesta 29, oktobra 6, telefon 37-33 - ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Stanovanja
IŠČEJO:
 Državna uradnica
 išče za julij ali avgust dvosobno, sončno stanovanje v mestu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Brez družine« 7592. (c)

Komfortno stanovanje
 2-3 sobno, iščem za takoj, po možnosti v bližini Tivolija. Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod »Dve osebi« 7615. (c)

Največja izbira
 vseh vrst ženskih, moških in otroških čevljev, sandal, sandalet i. t. d., po nizkih cenah v veletrgovini s čevlji
Aleks. Oblat
 Ljubljana
 Sv. Petra cesta št. 18.
 Telefon 24-35
 Trgovci popust.

Obhajilne slike
 čez 50 različnih vzorcev po velikosti od Din 1- dalje nudi trgovina
H. NIČMAN, LJUBLJANA
 KOPITARJEVA UL. 2

+
 Dotrpela je naša zlata, dobra mama, stara mamica, sestra, tašča, teta in svakinja, gospa
Roza Gerlovič roj. Sadar
 vdova hranilničnega ravnatelja v p.
 Poslovila se je od nas v starosti 67 let. Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 14. maja ob 4 popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Kostanjevica, dne 12. maja 1937.
 Zaluječe rodbine:
 GAJSEK, SADAR, GERLOVIČ.

+
 Končala je življenja težko pot, po hudi, mučni boleznii, potolažena s sveto popotnico ter odšla k Njemu po svoje zasluženno plačilo naša predobra, zlata žena, hčerka, sestra, svakinja, teta, nečakinja in sestrična
RUŽA PEROVIĆ ROJ. GOSAK
 učiteljica in soproga finančnega poverjenika
 Pogreb naše ljubljene, nikdar pozabljene, bo v soboto, dne 15. maja, ob pol 2 pop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, 17. maja, ob 7 zjutraj v farni cerkvi v Žižah.
 Žiže, dne 13. maja 1937.
 Rado Perović, soprog; Marija Gosak roj. Marsidovšek, mati; Terezina Goričan, Marica Podbukovek, Lina dr. Dobovšekova, sestre — in ostalo sorodstvo.

Vsa oblačila prodajamo po nezvišanih cenah!
 Zaradi bogate zaloge Vam je omogočen lahek in dober nakup!
„SOKO“ OBLEKE
 Prodajalne: LJUBLJANA, MARIBOR, CELJE, KRANJ, JESENICE, LITIJA, MURSKA SOBOTA, VRHNIKA, TRZIC

Za birmance:
 vsakovrstne molitvenike kot: »Pri Jezusu«, »Večno življenje« i. t. d., rožne vence, verižice, svetinjice, trakove, mirtine venčke in šopke, ročne torbice kupite najceneje v trgovini:
H. NIČMAN, Ljubljana
 Kopitarjeva ulica 2.

+
 Potrži globoke žalosti naznanjamo, da nam je naš preljubi soprog, oče, brat, svak in strio
MARIJ PIRC
 sodni uradnik
 v najlepši moški dobi, v 46. letu, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, 15. maja, ob 16 na mestnem pokopališču na Pobrežju. Maša zadušnica se bo darovala v torek, 18. maja, ob 7 zjutraj v mestni in stolni župni cerkvi v Mariboru. Maribor-Bovec-Kobarid, dne 13. maja 1937.
 Zaluječe rodbine: PIRC, PRINCL in PAULIN.

Rudolf Timmermans: 45
Junaki iz Alcázarja
 Mlada ženska obstane za hip ko ohromela, nato pa švigne blisk iz njenih temnih oči in ponosno dvigne glavo in stresne lase nazaj.
 »Prečastiti! Če Bog hoče, nas bo rešil. Toda me ženske, prav vse, ne bomo nikoli odšle iz trdnjave, da bi se predale raskom sovražnika. In če bodo padali možje, bomo me zgrabile za orožje!
 Camarasa je pobledel. Po vsem tem, kar je bil videl, skoraj ni pričakoval, da bi zaslišal kak »ne« na njegovo vprašanje, vendar ni mistil, da bo videl tak junaški ponos.
 Cas je potekel.
 Camarasa gre z zavezanimi očmi.
 Pri Puerti de caros mu oči odvežejo, gre po poti nazaj, po kateri je bil prišel.
 In nato kar mahoma zamenja grmenje topov to nenavadno tišino dneva.
 Posadka Alcázarja se z novo močjo zazre v bodočnost. Če bo treba, bodo tudi smrt prestali in boju, ki ga žrtvujejo domovini.
 Spodaj na dvorišču so na kamnitem podstavku spomenika največjega španskega kralja Karla V. kovinaste črke besed tega velikana in te besede so tudi njihove:
 »SI EN LA PELEA VEIS CAER MI CABALLO J MI ESTANDARTE LEVANTAR PRIMERO ESTE QUE A MI.« »ČE VIDITE, DA V BOJU PADETA MOJ KONJ IN MOJA ZASTAVA, POBERITE NAJPREDJ TO, POTE M SELE MENE.«

Letalske bombe na drugo stran.
 Besneči topovski ogenj je silnejši in silnejši. Ruševin in podrtij je več in več in zlasti so nevarne na zahodnem pročelju. Zakaj ondi se ruševine ne kupičijo na notranjem dvorišču ko na severni strani, marveč padajo na spodaj ležečo esplanado, tako da ne tvorijo obrambe ko na severnem pročelju.
 Ondi so severovzhodni stolp prav do poslednjega delca sestrelili; severozahodni stolp je do dna izginil in njegove ruševine so se zvalile na cesto, ki drži na Plazo Zocodover. Ker se je ta stolp porušil in zaradi velikanskih delov stolpa, ki so popadali nizdol, so mahoma dobili branilci novo ugodno postojanko. Z Alcázarja vodi spodaj pod glavnim trgov podzemski hodnik z nekaj okni na cesto. V ta hodnik so razpadoči kamniti skladi zasedali novo luknjo, ki je videti ko kako okno in gleda nekoliko proti jugozahodu. Branilci so takoj postavili tjakaj lahko mrtvaško ragljo, ki more zdaj braniti zahodno pročelje Alcázarja spričo napadov. Tudi ime za ta hodnik z novo strojno puško so si šaljivci naglo izmislili. Dali so mu ime: »Simplonski predor.«
 Položaj Gobierna militar je ostal isti: vojaki imajo poslopje trdno v rokah in rdeči miličniki se ne upajo nič več napadati. Sedem in pol centimetrski top je izginil. Zaradi bistroumnega ravnanja branilcev ne morejo doseči nobenega uspeha več in sploh pade zaradi topovskega streljanja prav malo človeških žrtev. Podnevi, ko ni zaradi granat prav nobenega ranjenca ali celo mrtveca, dasi rdeče baterije še silneje pošiljajo granate na Alcázar in je na dan povprečno sto petdeset strelav iz 15,5 centimetrskih topov. Mimo tega pade na dan nešteto granat manjšega kalibra in obmetavajo trdnjavo še letalci z bombami.

Med neštevilnimi izstrelki, ki vihrajo vsak dan na Alcázar, je tudi dosti slepih zadetkov. S temi izstrelki pa ravnajo nekateri prav lahkomišelnio, tako, da mora polkovnik Moscardó v dnevnem povelju posvariti posadko, češ, »da je nedopustljivo, da si sami prizadevamo škodo, kar nas že sovražnik sam zadosti ne oškoduje.« In časopis hudomušno meni, da je nevljudno dotikati se granat, preden imajo priliko izvršiti svoje poslanstvo.
 Ko je sila tako velika in je bridkosti na zvrhane kupe, se spet in spet dogajajo srečne prilike, ki vplivajo na oblegance ko poseben prst božji in ki jih iznova ohrabirajo in bodrijo.
 Neka petnajst in pol centimetrska granata prihrumi na dvorišče Alcázarja, razpara enega izmed obokov, ki ga nosijo stebri in oba težka dela oboka padeta po dolgem skozi ozki svetlobni rov, ki vodi v kleti, prav v sredo žensk in otrok. Toda, glej, nihče ni ranjen.
 Neka žigalna bomba zaneti požar v risalnici Alcázarja. Navzlic hudemu obstreljevanju s topovi se spravijo kadeti, falangisti in še nekaj drugih, da pogasijo ogenj. Tri težke, 15,5 centimetrske granate udarijo sredi mednje in medtem ko njih predhodnice in naslednice krog in krog erkavajo, pa se prav od teh treh niti ena ne razstrelji. Vse tri so slepi izstrelki!
 Med grmenje baterij se razlegne krik straže: »Avion!«
 Trije težki bombniki se bližajo s severa.
 »Ti so pa videti prav takšni, ko da nam hočejo spet zagnati na glavo bombe po 50 kil!«

Celoletna naročnina na:
 Lepotorno in Lindsko knjižnico
 Zbirko domačih pisateljev
 Zbirko mladinskih spisov
 1 vezanih knjig mesečno Din 23-
 3 vezane knjige mesečno Din 11-
 4 vezane knjige mesečno Din 9-
JUGOSLOVANSKA KNJIŽARNA